

**MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
AL CARRER DE L'ARC DE
SANT RAMON DEL CALL NÚM. 5
(CIUTAT VELLA, BARCELONA)**

Febrer - Març 1996

Intervenció: CAC

Tècnic Arqueòleg: Nuria Miró

Coordinació: Carme Miró, Ferran Puig

Restauració: Montserrat Pugés

Dibuix i topografia: Edmond Mestres, Daniel Miquel, Roberto López

Fotògraf: Marcel Rius

Gestió Fotogràfica i Arxiu: Júlia Pérez

Finançament: Cecile Steinbeck

Direcció: J. Oriol Granados

0.- ÍNDEX

0.- ÍNDEX:

0.- Índex	1
1.- Introducció	3
2.- Situació i emplaçament	5
3.- Plantejament, objectius i metodologia	8
4.- Descripció de les unitats estratigràfiques	11
5.- Estudi dels materials	26
6.- Estudi de les estructures arquitectòniques	35
7.- Conclusions	40
8.- Bibliografia	43
9.- Llistat de diapositives	48
10.- Catàleg dels materials	54
11.- Inventari dels materials	59
12.- Planimetria	60

1.- INTRODUCCIÓ

1.- INTRODUCCIO.

Amb motiu de la remodelació de la planta principal de l'immoble nº 5 del carrer Sant Ramon del Call de Barcelona (Barcelonés) (lám. 0 i 1), el Centre d'Arqueologia de la Ciutat - CAC- va veure la necessitat de dur a terme una intervenció arqueològica, donada la ubicació d'una part de l'habitatge sobre la muralla romana.

En aquest sector del costat SO de l'estructura defensiva es feia evident des d'antic una secció transversal- erroniamment interpretada com a restes d'una porta- inclosa en la façana de les cases 3 i 5 del carrer del Call, així com la part inferior d'una torre i parament de la muralla que es posaren en valor per A. Florensa en la planta baixa i interior dels locals 1,3 i 5 de l'esmentat carrer del Call.

La secció - que ha estat objecte recentment d'una intervenció de neteja i consolidació- mostrava fins l'alçada del pas de ronda el parament intern d'**opus vitatum** i el farciment central d'**opus caementicium**. Sobre el pas de ronda es troba ubicada una de les dependències de la l'habitatge, oberta al carrer del Call a través d'un balcó construït pràcticament sobre el **opus signinum** que recobreix la superfície superior del llenç rectilini de la muralla.

La intervenció es va iniciar amb un reconeixement i prospecció sota el paviment de la dependència esmentada i un pati contiguu que es correpon amb la part superior del primer cos de la torre descoberta en els immobles del carrer del Call.

Aquest treballs, que contaven amb la corresponent autorització de la Direcció General del Patrimoni de la Generalitat, es van realitzar d'acord amb la propietat, el Sr. Cecile Steinbeck i

amb el tècnic responsable del projecte Sr. Johannes K. Wortmann.

El resultat del primer treball d'identificació, abast i valoració de l'estat de les restes va permetre constatar que la construcció el segle passat de la finca nº 5 del carrer de Sant Ramon del Call suposà l'enderroc de la muralla- probablement conservada a nivell de subsòl-. Unicament la muralla - part del llenç amb el pas de ronda i una torre- es conserva sota la habitació oberta al carrer del Call i el pati interior, segregats ambdós espais dels edificis del carrer del Call i assimilats, en algun moment difícil de precisar, a aquesta propietat.

La intervenció assumida íntegrament per la propietat va abastar en extensió aquestes dependències, procedint , també al repicat de les parets que les emmarquen per tal de constatar l'existència de testimonis dels murs superiors de la torre o de les construccions posteriors d'època medieval i moderna.

El treball d'excavació i seguiment de l'obra, sota la direcció i coordinació del CAC, va ser encomenat a Nuria Miró Alaix intervenint l'equip tècnic del CAC.

Una vegada finalitzada l'excavació els testimonis es van posar en valor visibles en l'interior de la casa previa neteja i consolidació.

2.- SITUACIÓ I EMPLAÇAMENT

2.- SITUACIÓ I EMPLAÇAMENT:

El Monts Tàber, petit turó on es va situar Barcino, estava vorejat per les rieres que recullen les aigües pluvials de la serra de Collserola: pel costat SO la de Sant Gervasi, i l'altra pel costat NE la riera de Vallcarca o Torrent de l'Olla, la forma d'aquesta elevació i el seu desnivell varen ser determinants de la forma de la ciutat que s'adapta a la topografia del terreny donant una planta molt característica: un rectangle amb costats retallats.

Aquest límit es mantingué al llarg del Baix Imperi, quant la muralla d'època fundacional es reforça amb un nou parament i el conjunt de torres es projecten uns tres metres més cap a l'exterior, envaint i inutilitzant les estructures que fins aquell moment havien viscut en contacte amb la muralla.

A partir de les restes que encara es conserven de la muralla baix imperial, es pot fer un seguiment del contorn de la ciutat (làm 0), podem començar per la Pl. Nova i l'Avda de la Catedral, tombar pel c/ Tapineria i seguir per la Pl. Ramon Berenguer III, la Pl. de l'Àngel i el c/ Sots-tinent Navarro fins a la Pl. dels Traginers on girarem per seguir pel c/ Correu Vell fins al c/ Regomir. En aquest punt, el seguiment queda interromput a causa de la remodelació de l'antic solar que va ocupar l'antic Palau Reial Major, el segle passat. Torna a identificar-se el recinte pel c/ Comptessa de Sobradiel, c/ Avinyó, c/ Banys Nous fins al c/ de la Palla on girarem novament i connectarem amb la Pl. Nova.

El jaciment es troba situat al carrer de l'Arc de Sant Ramon del Call número 5 (làm. 1), però la zona afectada per l'excavació s'obre al carrer del Call número 5, coincidint amb la secció de l'interior del pany de muralla que s'observa des de l'esmentat carrer.

En aquest mateix punt ja es tenia coneixament de que es conservava les restes d'un tram de muralla i una torre a l'interior dels comerços que

corresponen al número 5 del carrer del Call i dels que el Centre d'Arqueologia de la Ciutat ja havia aixecat la planimetria.

Aquesta zona de la ciutat ha estat habitada , gairebé, des els seus orígens, en un moment en que la muralla deixa de tenir utilitat. Documentalment coneixem l'existència d'un barri jueu des del segle XI amb uns límits senyalats i oficialment reconeguts: el carrer del Call, el de Sant Honorat, el de Sant Sever - Baixada de Santa Eulàlia i el delimitat per la muralla romana, que tenia un carrer interior el de Sant Ramon del Call.

Ens trobem en una àrea de la ciutat on la muralla baix imperial conserva bona part del seu parament gràcies a l'haver estat reutilitzada i integrada com element estructural dels edificis construïts posteriorment.

3.- PLANTEJAMENT, OBJECTIUS I METODOLOGIA

3.- PLANTEJAMENT, OBJECTIUS I METODOLOGIA:

La zona que s'obre al carrer del Call és la part de la casa que ens podia donar uns resultats més positius des del punt de vista arqueològic, i alhora ajudar a entendre millor alguns aspectes de la ciutat en època romana així com medieval. Està formada per dos àmbits ben diferenciats: una habitació de 11,57 metres quadrats, i un pati interior de 30,76 metres quadrats.

En primer lloc es plantejà repicar els arrebossats de les parets que llisten amb l'edifici situat al número 5 del carrer del Call, així com fer cales de sondeig en les restants per observar les diferents fases constructives que podia haver tingut la casa, així com per comprovar si es conservaven les restes del parament superior de la muralla que, com ha estat esmentat anteriorment, sí que es conserva en aquest punt la seva part inferior.

Posteriorment es decidí excavar l'habitació sota el nivell de paviment utilitzat fins ara per poder comprovar si es conservava el nivell del sòl original del pas de ronda de la muralla. També es varen realitzar dos sondejors al pati amb l'objectiu de poder observar si encara restaven vestigis de la part superior del parament de la torre així com del seu paviment.

Les restes constructives recuperades han estat netejades i consolidades per ser conservades *in situ*, a la vista, sota un estricte projecte arquitectònic fet per l'arquitecte J. K. Worman.

L'excavació s'ha realitzat seguint el mètode estratigràfic, utilitzant-se pel registre les unitats estratigràfiques les fitxes del mètode Harris. També s'ha aixecat la planimetria de les restes aparegudes tant a l'habitació com en el pati.

El material aparegut ha estat classificat i inventariat seguint la normativa d'inventari i classificació utilitzada al Centre d'Arqueologia de la Ciutat. La

sigla base del material correspon al número d'identificació del jaciment, 1126, i el número de la unitat estratigràfica corresponent, donant un número diferencial a les peces que sobresortien en algun aspecte o que ens podien datar la unitat estratigràfica.

Els materials han estat dipositats al magatzem del Centre d'Arqueologia de la Ciutat, de l'Ajuntament de Barcelona.

4.- DESCRIPCIÓ DE LES UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

4.- DESCRIPCIÓ DE LES UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES:

Tant les unitats estratigràfiques del pati com les de l'habitació han seguit una numeració correlativa, sense ser diferenciats els sectors. No es varen separar perquè, encara que es tractava de dos àmbits diferents, nosaltres el veiem com un conjunt únic al tractar-se de la muralla baix imperial i una de les seves torres.

En el repicat dels arrebossats de les parets s'ha pogut observar que aquestes han estat modificades moltes vegades, s'han obert i tancat finestres i portes, i veiem infinitat de tipus i tècniques constructives d'èpoques diferents com per exemple poden ser el tapial, maons lligats amb ciment, maons lligats amb morter de calç, pedres lligades amb morter de calç, pedres escairades lligades amb terra i opus spicatum entre altres (làm.7, 8, 9, 10, i 11).

L'excavació del subsòl és la que ens ha donat més sorpreses ja que no ens esperàvem tanta potència de sediment (oscil·la entre 0,55 i 0,70 m). Encara que era difícil, vàrem poder diferenciar diversos nivells de rebliment, tallats per escletxes que es produïren al sòl d'opus signinum al vèncer el seu pes perquè s'havia perforat la base de la muralla en aquell punt concret.

La troballa més interessant va ser el poder documentar intacte el nivell de paviment original, fet d'opus signinum, del pas de ronda de la muralla, així com veure que el nivell de sòl de la torre, també d'opus signinum, es trobava en un nivell superior que el de la muralla, d'aquest es conserven poques restes però les justes per poder-lo documentar perfectament (làm 18).

En el llistat següent de descripció de unitats estratigràfiques hem separat les UE de l'Habitació per un costat i les del pati per un altre perquè la relació pugui ser més comprensible al lector.

HABITACIÓ:

UE 1001: arrebossat fet de guix de color blanc i consistència dura. Aproximadament te 2 cm de gruix, encara que varia segons la zona. Se li adossen les UE 1002, 1004 i 1008; s'adossa a la UE 1005; i cobreix les UE 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1086, 1094.

UE 1002: arrebossat fet de guix de color blanc i consistència dura. Aproximadament te 2 cm de gruix, encara que varia segons la zona. Se li adossa la UE 1008; i s'adossa a les UE 1001 i 1006.

UE 1003: arrebossat fet de guix de color blanc i consistència dura. Aproximadament te 2 cm de gruix, encara que varia segons la zona. Se li adossen les UE 1002 i 1008.

UE 1004: arrebossat fet de guix de color blanc i consistència dura. Aproximadament te 2 cm de gruix, encara que varia segons la zona. Se li adossen les UE 1007 i 1008; i s'adossa a la UE 1001.

UE 1005: armari empotrat, fet de fusta, de dues portes i un marc. Se li adossa la UE 1001; i s'adossa a les UE 1010 i 1011.

UE 1006: balcó fet de dues portes i un marc de fusta i vidre. S'adossa a la UE 1087; i se li adossa la UE 1002.

UE 1007: porta de fusta feta amb dues fulloles i un marc que tanca l'àmbit de l'habitació. S'adossa a la UE 1004.

UE 1008: paviment fet de rajoles quadrades i rectangulars de color roig. S'adossa a les UE 1001, 1002, 1003, i 1004; i cobreix la UE 1016.

UE 1009: fragment de mur fet amb maons i morter de calç i arena. Està cobert per la UE 1001; i s'adossa a 1010 i 1089.

UE 1010: fragment de mur bastit amb maons de diferents mides i gruixos, lligats amb fang. Està cobert per la UE 1001; s'adossa a la UE 1013, 1014 i 1027; se li adossen les UE 1005, 1009, 1012, 1022, 1076, 1078 i 1079; i se li recolza la UE 1011.

UE 1011: llinda. Peça de fusta col·locada en sentit horitzontal i recolzada en els seus extrems sobre les rebranques d'una obertura destinada a suportar una paret. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1005 i 1076; i es recolza a la UE 1010.

UE 1012: fragment de mur fet de pedres i totxos amb mides i gruixos diferents, lligats amb morter blanc fet de calç. Està cobert per la UE 1001; i s'adossa a les UE 1010, 1013 i 1075.

UE 1013: mur bastit amb pedres de diferents tamanyes i mides irregulars, disposades en espiga (opus spicatum). Les pedres estan més o menys escairades, i lligades amb fang, grava i morter taronja. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1010, 1012 i 1075; i s'adossa a la UE 1089.

UE 1014: mur bastit amb carreus de mida petita, ben escairats, lligats amb morter de calç, grava de color taronja i amb algun maó per nivellar. Sembla conservar el negatiu d'alguna finestra. Està cobert per la UE 1001; s'adossa a la UE 1027; i se li adossen les UE 1010, 1015, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1081 i 1082.

UE 1015: fragment de mur fet amb maons i pedres escairades, lligat amb un morter molt fort de color blanquinós que sembla modern. Està cobert per la UE 1001; se li adossa la UE 1026; i s'adossa a les UE 1014 i 1027.

UE 1016: nivell de preparació de paviment fet de morter de calç i grava, de color blanc, de 4 cm de gruix i consistència solta. Està cobert per la UE 1008; s'adossa a les UE 1001, 1002, 1003 i 1004; i cobreix la UE 1017.

UE 1017: nivell de runa d'uns 10 cm de gruix, de color ocre i consistència solta, que anivella el reompliment de l'habitació. Està cobert per la UE 1016; s'adossa a les UE 1088, 1089 i 1091; i cobreix les UE 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1050 i 1054. Cronologia: segles XVI - XVII.

UE 1018: nivell de terra de color vermellós i consistència compacta, barrejada amb ceràmica, restes constructives i fauna. Està cobert per la UE 1056; se li adossen les UE 1041, 1043, 1046 i 1050; s'adossa a les UE 1088, 1089 i 1091; està tallat per la UE 1040, 1042 i 1045; i cobreix les UE 1019 i 1090. Cronologia: segle V d.C.

UE 1019: paviment d'Opus Signinum que correspon al pas de ronda de la muralla romana de Barcelona. Està cobert per les UE 1018, 1041, 1043, 1045, 1046, 1049, 1051, 1054, i 1057; se li adossen les UE 1087, 1088 i 1089; s'adossa a la UE 1021; i està tallat per la UE 1040.

UE 1020: nivell de maons lligats amb morter de color blanc fet amb calç i grava. Està cobert per les UE 1008 i 1059; se li adossen les UE 1054 i 1064; i cobreix les UE 1021 i 1053.

UE 1021: mur bastit amb carreus ben escairats, de grans dimensions. En una de les pedres s'observa un encaix per una possible porta. Correspon a un dels paraments d'una torre de la muralla romana de Barcelona. Està cobert per les UE 1020 i 1053; i se li adossen les UE 1019, 1068, 1071, 1073, 1088, 1089 i 1092.

UE 1022: fragment de mur fet de maons lligats amb morter molt dur de color gris. Correspon a un possible paredat de finestra. Està cobert per la UE 1001; i s'adossa a les UE 1010 i 1014.

UE 1023: fragment de mur fet amb tapial de color marró i ocre. Podria estar formant part del paredat d'una finestra. Està cobert per la UE 1001; s'adossa a la UE 1014; i se li adossen les UE 1024 i 1026.

UE 1024: fragment de mur fet amb maons lligats amb un morter fet de calç i arena de color blanc. Podria estar formant part del paredat d'una finestra. Està cobert per la UE 1001; s'adossa a les UE 1014 i 1023; i se li adossen les UE 1025 i 1026.

UE 1025: fragment de mur fet amb maons sense lligar. Poden estar formant part del paredat d'una finestra. Està cobert per la UE 1001; i s'adossa a les UE 1014 i 1024.

UE 1026: fragment de mur bastit amb maons, de diferents gruixos, lligats amb morter molt dur de calç i arena. Està cobert per la UE 1001; i s'adossa a les UE 1014, 1015, 1023, 1024, 1081 i 1082.

UE 1027: fragment de mur fet amb pedres irregulars, més o menys escairades i de diferents mides, lligades amb fang. La disposició de les pedres és irregular i conté algún fragment de ceràmica. Està cobert per la UE 1001; s'adossa a la UE 1089; i se li adossen les UE 1010, 1014 i 1015.

UE 1039: nivell de paviment fet amb una capa de morter, molt compacte, de calç, arena i grava, de color beige torrat, de 4 cm de gruix. Al nivell inferior s'hi observa algun fragment de ceràmica enganxat. Està cobert per la UE 1017; se li adossen les UE 1041, 1043, 1046 i 1050; s'adossa a les UE 1088, 1089 i 1091; està tallat per les UE 1040, 1042 i 1045; i cobreix la UE 1052. Cronologia: segles XIV-XV.

UE 1040: retall que creua l'ample de l'habitació, produït pel venciment del paviment d'opus signinum. Està cobert per la UE 1017; talla les UE 1018, 1039, 1050, 1051, 1052 i 1056; i està reomplert per les UE 1041 i 1044. Cronologia: segle XVIII.

UE 1041: reompliment del retall que creua l'ample de l'habitació. Nivell de terra de color marró-grisós i consistència solta, barrejada amb runa i ceràmica. Està cobert per la UE 1017; s'adossa a les UE 1018, 1039, 1044, 1050, 1051, 1052, 1056, 1088 i 1089; reomple la UE

1040; i cobreix la UE 1019. Cronologia: segle XVIII.

UE 1042: rasa oberta per fer la fonamentació de l'arc de descàrrega que aguanta el balcó de la façana. Està coberta per la UE 1017; talla les UE 1018, 1039, 1052 i 1056; i està reomplerta per la UE 1043. Cronologia: segle XVIII.

UE 1043: nivell de terra de color gris-marronós, de consistència solta, barrejada amb fauna, ceràmica i restes constructives, que reomple una rasa de fonamentació. Està cobert per la UE 1017; s'adossa a les UE 1018, 1039, 1052, 1056, 1087, 1088, 1089 i 1091; reomple la UE 1042; i cobreix la UE 1019. Cronologia: segle XVIII.

UE 1044: fragment de fonament de mur fet amb maons i morter de color ocre. Està cobert per la UE 1017; se li adossa la UE 1041; s'adossa a la UE 1088; i reomple la UE 1040.

UE 1045: retall produït pel venciment del paviment d'opus signinum. Està cobert per la UE 1017; talla les UE 1018, 1039, 1049, 1050, 1051, 1052 i 1056; i està reomplert per la UE 1046.

UE 1046: reompliment del retall produït pel venciment del paviment d'opus signinum. Nivell de terra de color marró, de consistència solta, barrejada amb runa i ceràmica. Està cobert per la UE 1017; s'adossa a les UE 1018, 1039, 1050, 1051, 1052, 1056 i 1088; reomple la UE 1045; i cobreix la UE 1019. Cronologia: segle V d.C.

UE 1047: retall que s'observa en una zona de l'habitació, possiblement produït per algun animal. Està cobert per la UE 1017; talla les UE 1049, 1050 i 1051; i està reomplert per la UE 1048.

UE 1048: nivell de terra molt solta, de color gris, barrejada amb paper i algun plàstic. Està cobert per la UE 1017; s'adossa a les UE 1049, 1050 i 1051; i reomple la UE 1047.

UE 1049: nivell de terra de color marró-grisós i de consistència solta, però una mica compacta, barrejada amb ceràmica. Està coberta per la UE 1017; s'adossa a les UE 1021 i 1088; està tallat per les UE 1045 i 1047; i cobreix la UE 1019.

UE 1050: nivell de terra compacta de color gris barrejada amb moltes teules i material constructiu. Està cobert per la UE 1017; se li adossen les UE 1041, 1046, 1048 i 1054; s'adossa a les UE 1052 i 1089; està tallat per les UE 1040, 1045, 1047 i 1055; i cobreix la UE 1051.

UE 1051: nivell de terra de color vermellós i consistència compacta, barrejada amb runa i fragments de ceràmica. Està cobert per la UE 1050; se li adossen les UE 1041, 1046, 1048 i 1054; s'adossa a la UE 1089; està tallat per les UE 1040, 1045, 1047 i 1055; i cobreix les UE 1019 i 1057.

UE 1052: nivell de terra molt solta de color negrós per la gran quantitat de cendra que té, està barrejada amb fauna i ceràmica. Està cobert per la UE 1039; se li adossen les UE 1041, 1046 i 1050; està tallat per les UE 1040 i 1045; i cobreix la UE 1056. Cronologia: segles XIV-XV.

UE 1053: nivell de morter fet amb calç i grava, de color blanc, i consistència dura, d'aproximadament 8 cm d'alçada. Està cobert per la UE 1020; se li adossa la UE 1068; i cobreix la UE 1021.

UE 1054: nivell de terra de color gris, molt flonja, barrejada amb runa i ceràmica. Està cobert per la UE 1017; s'adossa a les UE 1020, 1021, 1050, 1051 i 1089; reomple la UE 1055; i cobreix la UE 1019.

UE 1055: retall de forma irregular en un recó de l'habitació. Està cobert per la UE 1017; talla les UE 1050 i 1051; i està reomplert per la UE 1054.

UE 1056: nivell de terra de color marró, compacte, barrejada amb molts fragments d'opus signinum, ceràmica i fauna. Està cobert per la UE

1052; se li adossen les UE 1041, 1043, 1046, 1050 i 1051; s'adossa a les UE 1088, 1089 i 1091; està tallat per les UE 1040, 1042 i 1045; i cobreix la UE 1018.

UE 1057: taques de morter de calç i arena, de color gris i consistència dura. Està cobert per la UE 1051; s'adossa a la UE 1089; i cobreix la UE 1019.

UE 1075: mur bastit amb pedres de mida mitjana, ben escairades i lligades amb terra i morter de color ocre-ataronjat. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1012, 1076, 1077 i 1086; i s'adossa a la UE 1013.

UE 1076: fragment de mur fet amb maons de color vermellós lligats amb morter de calç blanc. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1078 i 1083; i s'adossa a les UE 1010, 1075 i 1077.

UE 1077: fragment de mur fet amb obra de fang barrejada amb restes de ceràmica vidriada. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1076, 1083, 1084, 1085 i 1086; i s'adossa a la UE 1075.

UE 1078: fragment de mur fet de maons de fang de color vermell lligats amb ciment de color gris. Està cobert per la UE 1001; se li adossa la UE 1080; i s'adossa a les UE 1010, 1076, 1079 i 1083.

UE 1079: fragment de mur fet de tapial amb terra de color marró fosc. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1078 i 1080; i s'adossa a la UE 1010.

UE 1080: fragment de mur fet amb maons lligats amb morter de calç de color blanc. Està cobert per la UE 1001; i s'adossa a les UE 1078, 1079, 1084, 1085 i 1094.

UE 1081: fragment de mur fet amb pedres i maons sense lligar. Està cobert per la UE 1001; se li adossa la UE 1026; i s'adossa a les UE 1014 i

1082.

UE 1082: fragment de mur fet de tapial amb terra de color marró. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1026 i 1081; i s'adossa a les UE 1014 i 1024.

UE 1083: fragment de mur bastit amb morter de calç de color blanc. Està cobert per la UE 1001; se li adossa la UE 1078; i s'adossa a les UE 1076, 1077, 1084 i 1094.

UE 1084: fragment de mur bastit amb maons lligats amb fang. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1080, 1083, 1085 i 1094; i s'adossa a la UE 1077.

UE 1085: fragment de mur bastit amb ciment de color marró. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1080 i 1086; i s'adossa a les UE 1077 i 1084.

UE 1086: fragment de mur bastit amb maons i pedres lligats amb morter de calç blanc. Està cobert per la UE 1001; i s'adossa a les UE 1075, 1077 i 1085.

UE 1087: fragment de mur fet de maons i rajoles de vela lligades amb morter de color gris ataronjat. S'observa un arc de descàrrega per subjugar el pes del balcó que s'obre al carrer del Call. Se li adossen les UE 1006 i 1043; i s'adossa a les UE 1019, 1088, 1089 i 1091.

UE 1088: mur bastit amb carreus de mida petita, escairats i lligats amb morter de color gris. Se li adossen les UE 1008, 1016, 1017, 1018, 1039, 1056, 1087, 1090 i 1091; i s'adossa a les UE 1019 i 1021.

UE 1089: mur bastit amb carreus de mida mitjana, alguns escairats i lligats amb morter de color gris. Se li adossen les UE 1008, 1009, 1013, 1016, 1017, 1018, 1027, 1039, 1050, 1051, 1054, 1056 i 1087; i s'adossa a les UE 1019 i 1021.

UE 1090: carreu ben escairat de tamany gran que es troba encastat al paviment d'opus signinum del pas de ronda de la muralla romana i a la paret. Està cobert per les UE 1018 i 1056; i s'adossa a les UE 1019 i 1088.

UE 1091: fragment de mur fet amb pedres sense escairar de mida petita, lligades amb morter de color groc-grisós. Se li adossen les UE 1008, 1016, 1017, 1018, 1039, 1052, 1056 i 1087; i s'adossa a la UE 1089.

UE 1094: fragment de mur bastit amb maons i un carreu ben escairat lligats amb terra. Està cobert per la UE 1001; se li adossen les UE 1078, 1080 i 1083; i s'adossa a la UE 1084.

PATI:

UE 1021: Mur bastit amb carreus ben escairats, de grans dimensions. En una de les pedres s'observa un encaix per una possible porta. Correspon a un dels paraments d'una torre de la muralla romana de Barcelona. Està cobert per les UE 1020 i 1053; i se li adossen les UE 1019, 1068, 1071, 1073, 1088, 1089 i 1092.

UE 1028: arrebossat fet de guix. Se li adossen les UE 1058 i 1059; i cobreix les UE 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037 i 1038.

UE 1029: paredat d'una porta fet amb pedres de mida mitjana, ben escairades, barrejades amb pedruscall i maons per anivellar lligat amb ciment de color gris. Està cobert per la UE 1028; reomple la UE 1030; i se li adossen les UE 1060, 1063, 1064, 1065 i 1067.

UE 1030: porta amb un arc escarser fet amb dovelles de marès ben escairades. Està cobert per la UE 1028; està reomplert per la UE 1029; i se li adossen les UE 1031, 1034, 1035, 1037, 1060, 1062, 1063, 1064, 1065 i 1067. Cronologia: segles XIV-XV.

UE 1031: paredat de finestra fet amb carreus de marès ben escairats i de grans dimensions, barrejats amb petits carreus de pedra i maons disposats vertical i horitzontalment, lligats amb argila i morter de color ataronjat. Està cobert per la UE 1028; reomple la UE 1033 i s'adossa a la UE 1032.

UE 1032: llinda. Peça de fusta col·locada en sentit horitzontal i recolzada en els seus extrems, sobre les rebranques d'una obertura destinada a suportar una paret. Està coberta per la UE 1028; s'adossa a les UE 1030 i 1037; se li adossa la UE 1031; i es recolza a la UE 1033

UE 1033: finestra feta amb carreus de marès ben escairats i lligats amb morter de color taronja. Està cobert per la UE 1028; en contacte amb les UE 1030 i 1037; se li recolza la UE 1032; i està reomplert per la UE 1031.

UE 1034: mur bastit amb carreus ben escairats lligats amb morter de color taronja. Sembla de la mateixa època que la porta. Està cobert per la UE 1028; està en contacte amb la UE 1030; i se li adossa la UE 1035.

UE 1035: fragment de mur fet amb maons lligats amb morter de calç modern. Està cobert per la UE 1028; i s'adossa a les UE 1030 i 1034.

UE 1036: paredat fet amb maons lligats amb morter de calç. Està cobert per la UE 1028; i s'adossa a les UE 1037 i 1095.

UE 1037: mur bastit amb pedres i carreus irregulars lligats amb morter de calç a la part superficial i fang a l'interior. Està cobert per la UE 1028; se li recolza la UE 1032; està en contacte amb les UE 1030 i 1033; s'adossa a la UE 1095; i se li adossen les UE 1038, 1060, 1062, 1063, 1064 i 1074.

UE 1038: fragment de mur fet amb maons lligats amb ciment i morter de color rosat. Està cobert per la UE 1028; i s'adossa a les UE 1037 i

1095.

UE 1053: nivell de morter fet amb calç i grava, de color blanc, i consistència dura, d'aproximadament 8 cm d'alçada. Està cobert per la UE 1020; se li adossa la UE 1068; i cobreix la UE 1021.

UE 1058: pavimet, d'1 cm de gruix, fet amb rajoles disposades en forma d'espiga. S'adossa a la UE 1028; i cobreix la UE 1059.

UE 1059: preparació de paviment, de 4 cm de gruix, fet de morter de color blanc amb calç i grava, i consistència dura. Està cobert per la UE 1058; s'adossa a la UE 1028; i cobreix les UE 1020, 1060, 1061, 1064, 1068, 1069, 1070, 1071 i 1072.

UE 1060: paviment fet amb una combinació de rajoles allargades i quadrades, d'1 cm de gruix. Està cobert per la UE 1059; se li adossa la UE 1061; s'adossa a les UE 1029, 1030, 1033, 1034 i 1037; i cobreix la UE 1062.

UE 1061: nivell de preparació de paviment fet amb morter de calç, de 4 cm de gruix. Està cobert per la UE 1059; s'adossa a les UE 1029, 1030, 1033, 1034, 1060 i 1062; i cobreix la UE 1064.

UE 1062: preparació de paviment fet amb morter de calç, de color blanc, consistència molt solta i 3 cm de gruix. Està cobert per la UE 1060; se li adossa la UE 1061; s'adossa a les UE 1030 i 1037; i cobreix la UE 1063.

UE 1063: paviment fet de rajoles de 30 cm de llarg per 15 cm d'ample per 2,5 cm de gruix, disposades en forma d'espiga. Està format per dos nivells de rajoles lligats amb morter de calç i grava de color blanc. Està cobert per la UE 1062; s'adossa a les UE 1029, 1030, 1033, 1034 i 1037; i cobreix la UE 1064.

UE 1064: preparació de paviment fet de morter de calç i arena de color blanc, de 2 cm de gruix, on s'observa el negatiu del paviment que

havia perdut. Està cobert per les UE 1059, 1061 i 1063; s'adossa a les UE 1020, 1029, 1030, 1033, 1034 i 1037; i cobreix les UE 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1072 i 1074.

UE 1065: paviment fet de rajoles de 32 cm de llarg per 16 cm d'ample per 3 cm de gruix, disposades en forma d'espiga, estàn lligades amb morter de color ocre. Està cobert per la UE 1064; se li adossa la UE 1066; s'adossa a les UE 1029, 1030, 1033 i 1034; i cobreix la UE 1067. Cronologia: segles XIV-XV.

UE 1066: nivell de morter de color ocre fet amb calç, que anivellava les zones en les que el paviment UE 1065 havia desaparegut. Està cobert per la UE 1064; s'adossa a la UE 1065; i cobreix les UE 1068 i 1072. Cronologia: segle XIV-XV.

UE 1067: preparació de paviment fet de morter de color ocre-ataronjat, de 2 a 3 cm de gruix i de consistència compacte. Està cobert per les UE 1064 i 1065; s'adossa a les UE 1029, 1030, 1033 i 1034; i cobreix la UE 1068.

UE 1068: nivell de terra amb taques negreses i marronoses, i gran quantitat de restes d'arrebossat, material constructiu i ceràmica. Està cobert per les UE 1059, 1064, 1066 i 1067; s'adossa a les UE 1021, 1053, 1071, 1072 i 1092; i cobreix la UE 1073. Cronologia: segles XIV-XV.

UE 1069: nivell de terra de color gris fosc i consistència molt solta. Està cobert per les UE 1059 i 1064; s'adossa a la UE 1072; reomple la UE 1070; i cobreix la UE 1073. Cronologia: segle XVII.

UE 1070: retall reomplert amb terra gris molt fosca i solta. Està cobert per les UE 1059 i 1064; talla la UE 1073; i està reomplert per la UE 1069.

UE 1071: paviment d'Opus Signinum que corresponia al nivell de sòl de la torre romana. Està cobert per la UE 1059; se li adossa la UE 1068; s'adossa a la UE 1021; i cobreix la UE 1073.

UE 1072: mur bastit amb morter de color taronja i pedres. Està cobert per les UE 1059, 1064, 1066 i 1074; se li adossen les UE 1068 i 1069, i cobreix la UE 1073.

UE 1073: nivell de morter de color blanquinós, molt dur, amb restes d'opus signinum i pedres. Està cobert per les UE 1068, 1069, 1071 i 1072; reomple 1021, 1092 i 1093; i està tallat per la UE 1070.

UE 1074: nivell de terra de color marronós i consistència solta, sense material. Està cobert per la UE 1064; s'adossa a la UE 1037; i cobreix les UE 1072 i 1073.

UE 1092: mur bastit amb carreus ben escairats, de grans dimensions. Correspon a un dels paraments d'una torre de la muralla romana de Barcelona. Està cobert per les UE 1068 i 1074; se li adossen les UE 1073 i 1093; i s'adossa a la UE 1021.

UE 1093: mur bastit amb carreus ben escairats, de grans dimensions. Correspon a un dels paraments d'una torre de la muralla romana de Barcelona. Està cobert per les UE 1073 i 1074; se li adossa la UE 1073; i s'adossa a la UE 1092.

UE 1095: fragment de mur bastit amb carreus ben tallats, lligats amb morter de calç de color blanc. Està cobert per la UE 1028; i se li adossen les UE 1036, 1037 i 1038.

5.- ESTUDI DELS MATERIALS

5.- ESTUDI DELS MATERIALS:

Encara que ja en uns altres apartats es presenten l'inventari i el catàleg dels materials, hem cregut convenient i oportú incloure també un petit comentari sobre el material ceràmic, al nostre parer, més interessant, els tipus que s'han pogut documentar i la seva cronologia.

La primera observació que cal fer, és la seva escassa quantitat i la gran manca de formes, el que fa que no es pugui precisar totalment a l'hora de poder assignar una cronologia precisa a cadascuna de les unitats estratigràfiques.

8.1.- Materials del segle V d.C.:

- **Terra Sigillata Africana D:** es produeix en el que seria l'actual tunísia septentrional, molt possiblement en els mateixos centres on anteriorment es fabricava la Terra Sigillata Africana A. La seva producció s'inicia en el primer quart del segle IV d.C., perllongant-se durant tot el Baix-Imperi. A l'excavació s'han localitzat 2 fragments de vora, 1 frag. de peu, 1 frag. de carena i 3 frag informes representant el 0,7 % del total del material ceràmic.

La forma localitzada es tracta d'una vora de Hayes 76 (UE 1018). Es tracta d'un plat amb vora ben diferenciada de parets, que es troben exvasades respecte de la resta del plat formant una superfície recta. La cronologia general que es dona a aquesta forma es de 400-475. Aquest plat forma servei amb la copa Hayes 73.

- **Ceràmica comuna africana de cuina:** tenen el seu lloc d'origen a la Tuníssia septentrional i es documenta en tota la zona del mediterrani occidental, des del darrer terç del segle I d.C. Durant els segles II i III d.C. és la importació més nombrosa a les nostres comarques i si bé la seva producció s'allarga fins el segle VII d.C, a partir del segle IV d.C. comença a disminuir la seva distribució.

Aquestes produccions es caracteritzen per presentar unes pastes de color ataronjat, d'aspecte escrostonat, molt dures i compactades, que recorden molt a la pasta ceràmica de la T.S. Africana A, però menys depurades. La majoria dels plats-tapadores porten la vora amb una mena de patina de color grisós que és coneguda sota el nom de "vora fumada"; algunes cassoles porten unes engalbes interiors de color ataronjat semblants a les de la T.S. Africana A però de pitjor qualitat, i la majoria de les olles presenten a la seva cara exterior una patina ben adherida, mate i uniforme de color negrós, coneguda com a "patina cendrosa". Tot això permet la identificació d'aquesta classe ceràmica. A l'excavació s'han trobat 2 frag. de vora, 3 frag. de peu i 3 frag. informes, representant el 0,9% del total.

Hem localitzat un fragment de vora de la forma Ostia III (UE 1018). Es tracta d'una cassola caracteritzada per presentar una vora gairebé aplicada a la paret de la peça i amb una acanaladura força característica. Comença a produir-se en època antoniniana. No hi ha dades segures per establir el moment final de la seva producció.

- **Àmfora Oriental:** grup format per àmfores tardanes produïdes a la Mediterrània oriental: costa d'Àsia Menor i illes de l'Egeu, i l'àrea Sírio-Palestina i egípcia. A l'excavació s'han localitzat són 1 frag de vora, 4 frag de nansa i 35 frag informes, representant el 4,2 % del total.

Les formes trobades més representatives són la Keay LIII (UE 1018) i la Keay LIV (UE 1018).

La Keay LIII és una àmfora de cos ovoide, vora perpendicular o lleugerament exvasada, de perfil rectangular, coll cilíndric, anses prominents i fons no diferenciat. La seva zona d'origen es situa a Antioquia. En quant a cronologia, la importació d'aquest tipus vers l'occident s'inicia en un moment no determinat de la primera meitat del segle V, mentre que entre principis i mitjan de segle VI assoleix la màxima difusió a Cartago.

La Keay LIV és una àmfora de perfil oval, sense coll, amb vora reentrant poc prominent que conforma una boca pràcticament plana, i fons no diferenciat, arrodonit o cònic. Les anses són petites, de secció oval o el·líptica. El lloc d'origen d'aquest tipus d'àmfora ha estat fixat a Gaza, a Palestina. L'inici de l'exportació vers occident podem situar-la a finals del segle IV, encara que es situa el període de màxima difusió entre finals del segle V i principis del VI.

8.2.- Materials dels segles XIV-XV:

- **Ceràmica vidriada Blanca:** el mateix vernís que serveix de fons blanc per a les peces pintades, s'utilitza abundantment per a envernissar terrisseria, sobretot atuells de mida petita. Aquest tipus de manufactura ceràmica és bastant uniforme a tota la Corona d'Aragó. A l'excavació s'han trobat 2 perfils sencers, 2 fragments de vora, 1 fragment de peu i 10 fragments informes, representant 1,6 % del total.

Hem localitzat, entre altres fragments, un perfil sencer d'escudella (UE 1017) de base plana i vora recta, envernissada només per l'interior. L'escudella s'utilitzava per menjar a taula aliments líquids o semilíquids.

- **Ceràmica decorada en manganès:** les produccions monocolor en manganès són de mida petita o mitjana. A l'excavació s'han trobat 1 vora representant el 0,1 % del total.

Hem localitzat un perfil sencer d'escudella (UE 1052) de base plana i vora recta, bastant fina i envernissada per la part còncava. La decoració queda relegada a un motiu central petit, pintat en manganès. Segurament es tracta d'un motiu geomètric, molt esquemàtic, que consisteix en una estrella formada entrecreuant pals. A la vora observem una petita línia també en manganés.

- **Ceràmica decorada en verd i manganès:** la ceràmica amb coberta estannífera o blanca, es començà a elaborar a Catalunya al segle XIII. Al Principat, aquesta classe de ceràmica significà l'expressió local d'una tècnica centenària que va aparèixer simultàneament en diversos punts del mediterrani occidental com poden ser Aragó, València, Catalunya, Provença i Itàlia. La producció d'aquest tipus de ceràmica es multiplica al segle XIV.

Les característiques de la ceràmica de verd i manganès catalana configuren una producció marcada per la seva senzillesa formal i decorativa. Les representacions ofereixen un repertori format per vuit tipus de figuracions: humanes, zoomòrfiques fantàstiques, vegetals, arquitectòniques, pseudo-heràldiques, epigràfiques i geomètriques. Els motius centrals acostumen a estar envoltats de cenefes perifèriques, de les que predominen els cercles, les espigues, els rombs amb aspes i les variants sinuoses i en zigzag.

La decoració en verd i manganès es substitueix progressivament per una altra en blau, homònima a la de Paterna. A l'excavació s'han trobat 2 frag de vora i 6 frag informes, representant el 0,9 % del total.

A l'excavació hem pogut documentar una vora d'escudella (UE 1039) que correspon a l'orla número 7 de Barrachina. Entre quatre

filets de manganès, traç en ziga-zaga en manganès. Els espais triangulars així delimitats són decorats en manganès els de la part superior (cap a la vora) i en verd, els de la part inferior.

També hem trobat un fragment de vora de plat o servidora (UE 1017) que correspon a l'orla número 8 de Barrachina. Aquesta és una varietat de l'anterior. Entre quatre filets en manganès, traç en ziga-zaga en verd. Els espais triangulars es decoren en manganès.

- **Ceràmica vidriada:** l'envernissat no és imprescindible en tots els tipus de recipients, encara que hi ha usos determinats que exigeixen que l'atuell de ceràmica sigui recobert, tot o en part, amb un bany de matèria vitrificant, que elimini la porositat i li proporcioni duresa, d'aquesta manera, els recipients conserven millor els aliments, no deixen regust, no s'impregnen d'oli o greixos, no es tenyeixen i es renten fàcilment. A més a més, el vernís acolorit serveix per a decorar la peça. A l'excavació s'han localitzat 24 fragments de vora, 25 frag de peu, 3 nanses, 3 carenes i 76 fragments informes, representant el 14 % del total.

Dins d'aquest grup hem de destacar la troballa de fragments informes d'una àmfora (UE 1068) produïda a Barcelona al segle XIV i que servia per contenir oli. Es tracta d'una gerra de fons arrodonit i cos ovoide, de 60 cm. d'alçada, amb coll molt curt i recte. Te dues nanses verticals que arrenquen de la carena fins a la base del coll. Externament com a decoració, hi trobem una línia ondulada incisa al voltant del coll, que és molt estret, com també unes altres incissions irregulars a l'alçada de la carena. Presenten unes superfícies d'acanalats a la base i des de la carena fins a la meitat de la panxa que deuria tenir funció de xarpellera, per permetre que s'aguantés. A l'interior s'observa vidriat verd.

També podem destacar un parell de fragments sense forma de gerra (UE 1068) decorats a motlle. Es tracta d'una gerra vidriada en verd a l'exterior i també estampillada directament sobre la paret del vas, en cru. Aquest és de tema zoomòrfic, representant un lleó

ajaçat, de perfil, amb el coll dret, la boca oberta, la cua aixecada així com una pota davantera.

Una altra gerra (UE 1068) que podem destacar és un fragment sense forma vidriat en verd a l'exterior però decorat amb incisions fetes en cru, amb línies en forma d'espiga.

8.3.- Materials dels segles XVI-XVIII:

- **Ceràmica decorada en blau:** hi ha documents dels segles XIV i XV que mencionen el trasllat d'escudellers valencians a Barcelona, i a ells es deu part de la ceràmica blava inicial barcelonina, seguida de l'acceptació i immediata fabricació dels mateixos productes pels obradors locals. Es tracta de produccions influenciades per València, modestes, que es transformaran molt com ho demostren els plats decorats amb els "blaus de Barcelona" del segle XVII, o la llarga supervivència i general acceptació de les sèries blaves fins a mitjan segle XIX. A l'excavació s'han trobat 2 fragments de vora, 3 fragments de peu, 1 nansa i 8 fragments informes, representant l'1,5 % del total.

D'aquest tipus hem recuperat una vora de plat de l'orla coneguda com la "Ditada" (UE 1043). Es tracta d'una orla formada per la successió d'elements constituïts per un traç gruixut i curt, lleugerament corbat, perpendicular al sentit de la sanefa. Pel seu gruix i corbatura, sembla dibuixat amb el dit. Es produeix a Barcelona entre el 1620 i 1670.

Un altra producció, encara que més tardana, és l'anomenada d'Influència Francesa. A mitjans del segle XVIII, canvia el gust de la ceràmica, fuig del recarregament de l'influència italiana, es simplifica i es torna més ingènua. Les complicades orles es transformen en petits dibuixos; els motius centrals clàssics dels plats catalans es conserven fets en una mida més reduïda. Hem localitzat un fragment de vora, un fragment informe d'escudella (UE

1043) i un peu d'un atuell de fireta (UE 1041).

- **Majòlica italiana:** el gust per l'art exòtic és particularment evident a les ceràmiques ligurs i venecianes, on es dona lloc a noves tipologies decoratives com pot ser la decoració caligràfica de les fàbriques de Savona o Albisola. Al segle XVII, inspirant-se en les porcellanes Ming i Ch'ing tardanes, a Savona es realitzaren ceràmiques amb animals que corren i paisatges caracteritzats per una abundant vegetació de fulles lanceolades, palmetes, i flors. L'ornamentació, realitzada amb contorns de color turquesa sobre fons més clars, s'aconsegueix mitjançant un traç fi i homogeni que rep el nom de caligràfic. La tipologia de l'ornamentació caligràfica es reproduïx en nombroses variants de gerros i plats. A l'excavació s'han trobat 1 fragment de vora i 10 fragments informes representant l'1,2 % del total.

A l'excavació hem localitzat una vora (UE 1043) i sis fragment informes de plat (UE 1041) i tres fragments informes de bol (UE 1043). Es tracta d'una producció de la ligúria datada entre els segles XV i XVII. Es coneix com "blau Berettino", d'influències perses, caracteritzada per les dues tonalitats de blau emprades.

- **Rajoles vidriades:** durant els finals del segle XVI i la primera meitat del segle XVII, la producció de rajoles catalanes és molt escassa i va augmentant en el transcurs del temps. Les rajoles més primitives es caracteritzen per la seva vitalitat en el dibuix ple i carregat, pel gruix del vernís i perquè el cairó és més gruixut i bast.

D'aquest grup hem trobat diversos fragments de les rajoles dites de vela o cartabó (UE 1017). Servien per a orlar o espaiar els plafons i arambadors, o també per cobrir la part baixa de les parets dels dormitoris, sales, patis, balcons, etc.

Altres materials apareguts, però sense formes representatives són 2 fragments de **terra sigillata sudgàlica** (1 frag. de carena i 1 frag informe) representant el 0,2 % del total. 2 fragments informes de **terra sigillata**

africana A representant el 0,2 % del total. 5 fragments de **terra sigillata indeterminada** (2 frag de peu i 3 frag informes) representant el 0,5 % del total. 1 frag. de vora de **paleocristiana ataronjada** representant el 0,1 % del total. 7 frag informes de **comuna oxidada a torn** romana representant el 0,7 % del total. 1 frag de vora de **ceràmica comuna reduïda** romana representant el 0,1 % del total. 1 frag informe de **ceràmica comuna besquïtada** romana representant el 0,1 % del total. 173 fragments d'**àmfora indeterminada** (170 frag informes, 2 frag de vora i 1 frag de nansa) representant el 18,5 % del total. 12 frag informes d'**àmfora itàlica** representant l'1,2 % del total. 3 frag informes d'**àmfora gala** representant el 0,3 % del total. 1 frag de vora d'**àmfora bètica** representant el 0,1 % del total. 7 frag informes d'**àmfora tarraconense** representant el 0,7 % del total. 217 frag d'**àmfora africana** (2 frag de vora, 3 frag de nansa i 212 frag informes) representant el 23,2 % del total. 4 frag informes de **Dollia** representant el 0,4 % del total. 126 frag de **ceràmica comuna oxidada a torn indeterminada** (16 frag de vora, 4 frag de peu, 4 frag de nansa i 102 frag informes) representant el 13,4 % del total. 10 frag informes de **ceràmica comuna oxidada a mà indeterminada** representant el 1,1 % del total. 46 frag de **ceràmica comuna reduïda a torn indeterminada** (4 frag de vora, 3 frag de fons, 1 nansa i 38 frag informes) representant el 4,9 % del total. 1 frag de peu de **ceràmica comuna a ma** d'època medieval, representant el 0,1 % del total. 52 frag de **ceràmica oxidada a torn** (4 frag de vora, 5 frag de nansa i 43 frag informes) representant el 5,6 % del total. 13 frag de **ceràmica reduïda a torn** (2 frag de peu, 1 nansa i 10 frag informes) representant l'1,4 % del total. 3 frag informes de **ceràmica comuna reduïda vidriada** representant el 0,3 % del total. 7 frag de ceràmica possiblement **andalusí** (1 frag de vora, 1 frag de peu, 1 frag de nansa i 4 frag informes) representant el 0,7 % del total. 4 frag de **pisa blanca** (1 frag de vora i 3 frag informes) representant el 0,4 % del total. i per finalitzar 1 frag de vora de **pisa decorada** representant el 0,1% del total.

6.- ESTUDI DE LES ESTRUCTURES ARQUITECTÒNIQUES

6.- ESTUDI DE LES ESTRUCTURES ARQUITECTÒNIQUES:

- Estructures d'època baix imperial:

La importància d'aquestes estructures ve donada pel fet de ser la primera vegada que es poden documentar, a Barcelona, el nivell de paviment del pas de ronda de la muralla baix imperial, fet d'*opus signinum*, així com l'existència d'un sòl, a un nivell superior, també d'*opus signinum*, dins de la torre (làm 18).

D'aquesta època s'ha localitzat, al pati, una torre de planta quadrada. Els paraments (UE 1021, 1092 i 1093) estaban bastits amb *opus quadratum*, l'interior estava reomplert amb morter de color blanquinós (UE 1073) i en un racó varem poder documentar les restes del paviment de la torre fet amb *opus signinum* (UE1071), que havia estat rebentat en un moment indeterminat. També podria correspondre a part del parament de la torre, una part (UE 1095) del mur del pati que ha estat repicat, aquesta zona del mur està bastida amb petits carreus ben escairats (làm 11) i lligats amb morter de calç podent correspondre al parament d'*opus vitatum* que tenen les altres torres de la muralla.

Dins de l'habitació s'ha localitzat el paviment d'*opus signinum* (UE 1019) (làm 18) que cobria el pas de ronda de la muralla, on trobem encastat un carreu de marès (UE 1090), ben escairat, que podria correspondre a algun punt de vigia, encara que sembla estrany estant tant a la vora d'una torre.

A sobre d'aquest paviment aparèixen, a banda i banda de l'habitació, dos parets (UE 1088 i 1089) (làms 7 i 9) fetes amb carreus petits, escairats i lligats amb morter de color gris que sobresurt per sobre de les pedres. Aquestes parets podrien correspondre al parapet de la muralla, encara que no tenim cap dada que ens ho pugui corroborar. El paviment queda colgat, per un nivell de terra (UE 1018), al segle V d.C, i aquests murs semblen anteriors a aquesta colmatació.

- Estructures datades entre els segles V i XIV:

Desconeixem amb exactitud el que passa en aquest període de temps, sembla que es va pujant el parapet (UE 1089) amb un mur fet d'*opus spicatum* (UE 1013) (làm 7) amb pedres lligades amb fang i morter de color taronja.

També correspon a aquesta època indeterminada, la construcció d'un mur (UE 1072), del que només s'ha localitzat els fonaments fets de morter de color taronja, que s'assenta directament a sobre del morter blanquinós que serveix de farciment de la torre (làm 18). Possiblement sigui en aquest moment en el que es produeixi l'aixecament del paviment d'*opus signinum*. Això ens pot indicar que possiblement la torre perd la seva funció modificant-se així el seu interior.

- Estructures datades entre els segles XIV i XV:

En aquesta època es data la porta (UE 1030) (làm 11), amb arc escarser, trobada al mur del pati, està bastida amb carreus de marès, ben escairats, lligats amb morter de color taronja. També correspon a aquesta cronologia el darrer paviment (UE 1065) fet de rajoles de 32 cm de llarg per 16 cm d'ample i 3 cm de gruix, disposades en forma d'espiga i lligades amb morter de color taronja. Aquest paviment es troba a sobre del rebliment (UE 1068) que colmata el morter blanquinós de reompliment de la torre.

A l'habitació, en canvi, trobem un paviment (UE 1039) fet de morter de color beige, molt compacte, que cobreix la meitat de la cambra. podria correspondre a la preparació d'un paviment, però la seva superfície llisa i sense cap tipus d'empremta, ens fan pensar que a la cambra, potser per la seva utilització, li correspongués un tipus de sòl més modest. Així mateix podríem situar en aquesta època la construcció o reforma d'algunes zones (UE 1014 i 1075) del mur de tanca de l'habitació; aquests estan bastits amb carreus petits i mitjans, ben escairats, disposats en fileres i lligats amb morter de color taronja.

- Estructures datades entre els segles XV i XVII:

Durant aquests segles és quan es produeixen la majoria de canvis en els dos murs que hem picat l'arrebossat; s'obren i tanquen finestres (UE 1025, 1031, 1032, 1033 i 1036), i s'arrecla algun tram de paret (UE 1077).

Es repavimenta (UE1063) el terra del pati amb rajoles de 30 cm de llarg per 15 cm d'ample i 2,5 cm de gruix, disposades en forma d'espiga, està format per dos nivells de rajoles lligades amb morter de calç i grava de color blanc.

- Estructures datades als segles XVII-XVIII:

Es segueixen fent refaccions en els murs.

S'obre el balcó (UE 1006) (làmn8) de la façana que dona al carrer del Call, per subjectar-lo basteixen un mur amb un arc de descàrrega (UE 1087), fet de maons i rajoles de vela lligades amb morter de color gris ataronjat.

També és en aquesta època que el paviment d'opus signinum d'època baix imperial, cedeix per diversos llocs a causa del descalçament que fan, en el pis inferior, del farciment de la muralla. Es reomple la rasa, que s'ha produït al fer-se l'escletxa, amb materials del segles XVII-XVIII.

Al pati, en un racó molt petit del primer sondeig, s'observen que hi han refetes en el sòl, però les dades són molt escadusseres per saber amb exactitud de quin tipus de reformes es tracten.

- Estructures datades entre els segles XIX i XX:

Es realitzen les darreres pavimentacions en el pati (UE 1058 i 1060) i a l'habitació (UE 1008).

Es tapia la porta (UE 1030) (làm 11) del pati, corresponent al moment en que s'adquireix el terreny, per part dels inquilins de la casa, per tenir accés directe al carrer del Call (làms 5 i 6).

A l'habitació, també es pareda (UE 1009 i 1010) la que deuria ser una altra porta d'accés, transformant-la en un armari empotrat (UE 1005).

7.- CONCLUSIONS

7.- CONCLUSIONS:

Les excavacions al pis principal del número 5 del carrer de l'Arc de Sant Ramon del Call de Barcelona ens han proporcionat, apart de la confirmació de l'existència del paviment fet d'opus signinum del pas de ronda de la muralla baix imperial de Barcelona, una seqüència estratigràfica que abarca des del segle V d.C fins als nostres dies, el que ens documenta un ample període de quinze segles en la vida de Barcelona.

Cal dir que l'actuació ha estat realitzada en un tram de muralla que correspon a la part SO de la ciutat (làm 0). Estava situada aprop d'una de les portes d'accés a la ciutat, la que estaria situada en un punt intermig entre el carrer del Call i el carrer de Ferran. D'aquesta no tenim cap testimoni arqueològic donat que és una zona que va ser enderrocada al segle XIX per obrir el carrer de Ferran. Aquesta porta donaria l'entrada a la ciutat pel seu costat SO, pel Cardo màxim i possiblement fos triforada i defensada per torres de planta rectangular, igual que la porta d'entrada del NE.

A nivell cronològic s'han pogut distingir sis etapes ben diferenciades:

- 1.- **Època baix imperial:** és el moment en que la muralla està en ple funcionament.
- 2.- **Segle V d.C.:** és el moment en el que es detecta la colmatació del paviment d'opus signinum del pas de ronda de la muralla.
- 3.- **Segles V-XIV:** moment en que es segueix colmatant el terra de l'habitació, es rebenta el paviment d'opus signinum de la torre, es basteix un mur de morter a l'interior de la torre i es pugen els murs dels parapets.

4.- Segles XIV-XV: s'obre la porta trobada al mur del pati, es repavimenta amb rajoles de tova el terra del pati, cobrint el mur de morter construït en l'etapa anterior.

L'habitació s'acava de colmar i s'anivella, fins la mateixa cota que el paviment del pati, per trespolar-la amb un sòl de morter compactat.

5.- Segles XV-XVIII: Es fan moltes reparacions en els murs, s'obren i tanquen diverses obertures com poden ser la finestra del mur del pati, o el balcó de la façana.

Es torna a pavimentar el pati amb rajoles de tova, de dimensions més petites que les de l'època anterior.

Cedeix el paviment del pas de ronda i es reomple la rasa probocada per l'escletxa amb materials d'aquesta època.

6.- segles XIX-XX: Es pavimenten per darrera vegada el pati i l'habitació. Es tapien les portes d'accés al pati i l'habitació convertint-la, aquesta darrera, amb armari empotrat, i per finalitzar, es rebossen les parets amb guix.

Per finalitzar cal dir que l'estat en el que hem trobat les restes de la muralla baix imperial és bastant óptim, donat que es conserva gairebé en la seva totalitat. Als pisos inferiors es conserva el parament de la muralla fet amb la tècnica de l'*opus quadratum* (làm 15), és a dir de grans carreus de pedra sorrenca, al carrer del Call, s'observa la secció del llenç de la muralla, fet d'*opus caementicium* (làm 12), que aflora entre les façanes de les cases, i a la part superior, dins de la vivenda, es conserva el paviment d'*opus signinum* del pas de ronda de la mateixa, així com restes del sòl de la torre. També podríem dir, encara que no es pot assegurar totalment, de l'aparició de part del parament d'*opus certum* del pis superior de la torre en algun punt de la paret repicada del pati.

8.- BIBLIOGRAFIA

8.- BIBLIOGRAFIA:

AA VV.: Catàleg del Patrimoni Arquitectònic Històric-Artístic de la Ciutat de Barcelona. Ajuntament de Barcelona.

AINAUD, J.; GUDIOL, J.; VERRIÉ, FP.: Catálogo Monumental de España. La ciudad de Barcelona. CSIC Madrid 1947.

AGUAROD, C.: *Cerámica romana importada de cocina en la tarraconense*. Institución Fernando el Católico. Zaragoza 1991.

AMIGÓ, J.; BARBERÀ, J.; CORTADELLA, J.; GUASCH, D.; SOLIAS, J.M.; CORTÉS, M.A.: *El Bullidor, jaciment medieval*. Quaderns d'estudis Santjustencs III. Andorra 1986.

ATLANTE: *Atlante delle forme ceramiche, I. Ceramica fine romana nel bacino mediterraneo (Medio e Alto Impero)*. Roma 1981.

BALIL, A.: "Las murallas romanas de Barcelona". Instituto Español de Arqueología, CSIC. Madrid 1961.

BALIL, A.: "Colonia Iulia Augusta Paterna Faventia Barcino". Instituto Español de Arqueología, CSIC. Madrid 1964.

BASSEGODA, J.: *La cerámica popular en la arquitectura gótica*. Ed. de Nuevo Arte Thor. Barcelona 1983 (1era ed. 1977)

BATLLORI, A.: Ceràmica catalana decorada. Vicens Vives. Barcelona 1974.

BELTRAN, M.: Guía de la cerámica romana. Ed. Pórtico. Zaragoza 1990.

CABESTANY, J.F.; RIERA, F.: "*Ceràmica de Manresa (segle XIV)*". Acta Mediævalia Annex 2, pàg 183-197. Barcelona 1984.

CERDÀ, J.A.; TELESE, A.: "*Cerámica de procedencia italiana aparecida en Cataluña*." Laietania 9, pàg 291-353. Mataró 1994.

CIRICI, A.; MANENT, R.: Ceràmica catalana. Ed. Destino. Barcelona 1977.

CORREDOR-MATHEOS, J.; GUMÍ, J.: Ceràmica popular catalana. Ed. 62. Barcelona 1978.

DIES, E.; GONZÁLEZ, R.: "*Las tinajas de transporte bajomedievales y sus marcas de alfarero*." I Congreso de Arqueología Medieval Española, pàgs 613-631. Huesca 1985.

DURAN I SANPERE, A.: "*Vestigios de la Barcelona romana en la Plaza del Rey*." Ampurias V, pàg 53-77. Barcelona 1943.

DURAN I SANPERE, A.: Barcelona i la seva història. La formació d'una gran ciutat. Ed. Curial. Barcelona 1972.

FLORENSA FERRER, A.: "*La valorización urbanística del circuito romano de Barcelona*." Barcelona 1964.

FULLANA, M.: Diccionari de l'art i dels oficis de la construcció. Ed. Moll Palma de Mallorca 1988 (1era edició 1974).

GRANADOS, J.O.: "*Notas para el estudio topográfico de la Colonia Barcino en el siglo I: la primera muralla de la ciudad*." Symposion de Ciudades Augusteas II, pàgs 215-224. Zaragoza 1976.

GRANADOS, J.O.: "*Excavación de la torre de flanqueo sudoeste de la puerta decumana de la Colonia Barcino*." Pyrenae 13-15, pàg 253-273. Barcelona 1977-1978.

GRANADOS, J.O.: "*La transformación de la Colonia Barcino. Reformas urbanas entre el siglo V y en el siglo XI.*" II Congreso de Arqueología Medieval, tomo II, pàg 353-361. Madrid 1987

GRANADOS, J.O.: "*La colònia Bàrcino. Origen i estructura d'una colònia augustea.*" Història Urbana del Pla de Barcelona, vol 2. Actes del II Congrés d'Història del Pla de Barcelona celebrat a l'Institut Municipal d'Història els dies 6 i 7 de desembre de 1985, pàg 59-95. Institut Municipal d'Història, Ajuntament de Barcelona. Barcelona 1990.

GRANADOS, J.O.: "*Estructura urbana de la ciutat romana.*" Història de Barcelona 1. La ciutat antiga dirigida per J. Sobrequés, pàg 139-201. Enciclopèdia Catalana- Ajuntament de Barcelona. Barcelona 1991.

GRANADOS, J.O.; RODÀ, I.: "*La Barcelona de l'època romana.*" III Congrés d'Història de Barcelona, pàgs. 11-24. Barcelona 1993.

GRANADOS, J.O.; RODÀ, I.: "*Barcelona a la baixa romanitat.*" III Congrés d'Història de Barcelona, pàgs. 25-46. Barcelona 1993.

LLORENS, J.: *Plats i pots de ceràmica catalana. Segles XV al XVIII.* Ed. J. Llorens. Barcelona 1977.

MONREAL, L.; BARRACHINA, J.: *El castell de Llinars del Vallès. Un Casal noble a la Catalunya del segle XV.* Ed. Abadia de Montserrat. Barcelona 1983.

MORA, V.: "*El Call*". Itineraris. Museu d'Història de la Ciutat. Ajuntament de Barcelona. Barcelona 1993.

PALLARÈS, F.: "*Las excavaciones de la plaza San Miguel y la topografía romana de Barcino.*" Cuadernos de Arqueología e Historia de la Ciudad, XIII, pàg 5-42. Barcelona 1969.

PALLARÈS, F.: "*La topografia i els orígens de la Barcelona romana.*" Cuadernos de Arqueología e Historia de la Ciudad, 16, pàg 5-48. Barcelona 1975.

RAURICH, X.; PUJOL, M.; MARTÍN, A.; JOVER, A.; IZQUIERDO, P.; GARRIDO, E.: *Les Sorres X, un vaixell medieval al Canal Olímpic de Rem. Castelldefels, Baix Llobregat.* Memòries d'intervencions Arqueològiques a Catalunya, 1. Barcelona 1992.

RIERA, F.; CABESTANY, J.F.: *Ceràmica de Manresa. Segle XIV.* Caixa d'Estalvis de Manresa. Manresa 1980.

SERRA - RÀFOLS, J de C.: "*Las excavaciones de la muralla de la Tapinería.*" I Congreso Nacional de Urbanismo, Barcelona 1959.

SERVEI D'ARQUEOLOGIA DE LA CIUTAT; GARCIA, J.E.; PIQUER, E.; SOLÉ, X.: "*La porta romana del Pati Llimona. Carrer de Regomir.*" Servei d'Arqueologia de la Ciutat, Ajuntament de barcelona. Barcelona.

TED'A: *Un Abocador del segle V d.C. en el Fòrum Provincial de Tàrraco.* Memòries d'excavacions, 2. Tarragona 1989.

TELESE, A.: *La vaixella blava catalana de 1570 a 1670.* . Barcelona 1991.

TELESE, A.: "*Cataluña*". A *Mediterraneum. Cerámica medieval en España e Italia*, pàgs 91-119. FAVL ed. Viterbo 1992.

9.- LLISTAT DE DIAPOSITIVES

9.- LLISTAT DE DIAPOSITIVES:

- 1.- Vista general de l'habitació. S'observen les UE: 1005, 1009, 1010, 1011, 1014, 1015, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1076, 1078, 1079, 1081 i 1082.
- 2.- Vista general de l'habitació.
- 3.- Vista general de l'habitació.
- 4.- Vista general de l'habitació. S'observen les UE: 1005, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1083, 1084, 1085, 1086 i 1094.
- 5.- Vista general de l'habitació.
- 6.- Detall de les UE 1014, 1023, 1024 i 1025.
- 7.- Detall de les UE 1014, 1015 i 1027.
- 8.- Detall de les UE 1014, 1023, 1024, 1026, 1081 i 1082.
- 9.- Detall de les UE 1014 i 1027.
- 10.- Detall de les UE 1010, 1014, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1081 i 1082.
- 11.- Detall de les UE 1014, 1022, 1023 1024 i 1025.
- 12.- Detall de les UE 1023 i 1024.
- 13.- Detall de les UE 1005, 1010, 1011, 1022, 1076, 1078 i 1079.
- 14.- Detall de la UE 1009.
- 15.- Detall de les UE 1005, 1009, 1010 i 1011.
- 16.- Detall de les UE 1005, 1010 i 1011.
- 17.- Detall de les UE 1010, 1012, 1013, 1075, 1076.
- 18.- Detall de les UE 1012, 1013, 1075 i 1076.
- 19.- Detall de les UE 1010, 1012, 1013 i 1075.
- 20.- Detall de la UE 1013.
- 21.- Detall de les UE 1077 i 1086.
- 22.- Detall de les UE 1010, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1083, 1084 i 1085.
- 23.- Detall de les UE 1010, 1011, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1083, 1084, 1085 i 1086.

- 24.- Vista general de la UE 1008.
- 25.- Vista general de la UE 1008.
- 26.- Detall de les UE 1039, 1041 i 1050.
- 27.- Detall de les UE 1039, 1040, 1042 i 1043.
- 28.- Detall de les UE 1039, 1040, 1042 i 1043.
- 29.- Detall de les UE 1039 i 1041.
- 30.- Detall de les UE 1039, 1040, 1049 i 1050.
- 31.- Detall de la UE 1040.
- 32.- Detall de les UE 1039, 1040, 1050 i 1052.
- 33.- Detall de la UE 1040.
- 34.- Detall de les UE 1019, 1039, 1040, 1045 i 1052.
- 35.- Detall de la UE 1040.
- 36.- Detall de les UE 1019 i 1040.
- 37.- Detall de les UE 1019 i 1040.
- 38.- Detall de les UE 1019, 1039, 1040 i 1045.
- 39.- Detall de les UE 1019 i 1045.
- 40.- Detall de les UE 1019, 1039 i 1045.
- 41.- Vista general de l'habitació. S'observen les UE 1039, 1040, 1049 i 1050.
- 42.- Vista general de l'habitació. S'observen les UE 1039, 1040, 1049 i 1050.
- 43.- Detall de les UE 1048, 1049 i 1050.
- 44.- Detall de la UE 1050.
- 45.- Detall de la UE 1050, s'observen les teules.
- 46.- Detall de les UE 1050 i 1053.
- 47.- Detall de les UE 1021, 1049 i 1050.
- 48.- Detall de les UE 1021 i 1049.
- 49.- Detall de les UE 1039, 1045, 1047, 1048, 1049 i 1050.
- 50.- Detall de les UE 1019, 1020 i 1050.
- 51.- Detall de les UE 1019, 1021, 1050 i 1053.
- 52.- Detall de les UE 1019, 1021 i 1053.
- 53.- Detall de les UE 1019 i 1088.
- 54.- Detall de les UE 1019, 1050 i 1088.
- 55.- Detall de les UE 1019, 1027, 1057 i 1089.
- 56.- Detall de les UE 1013, 1019 i 1089.
- 57.- Detall de les UE 1010, 1012, 1013, 1019, 1075 i 1089.
- 58.- Detall de les UE 1019 i 1089.
- 59.- Detall de la UE 1089.

- 60.- Detall de les UE 1019 i 1088.
- 61.- Detall de les UE 1019 i 1088.
- 62.- Detall de les UE 1019 i 1090.
- 63.- Detall de les UE 1019, 1088, 1090 i 1091.
- 64.- Detall de les UE 1088 i 1091.
- 65.- Detall de la UE 1088.
- 66.- Detall de les UE 1019 i 1090.
- 67.- Detall de les UE 1019, 1088 i 1090.
- 68.- Detall de les UE 1006, 1019 i 1087.
- 69.- Detall de la UE 1087.
- 70.- Detall de les UE 1019 i 1021.
- 71.- Detall de la UE 1021.
- 72.- Detall de les UE 1019, 1087, 1088 i 1089.
- 73.- Detall de les UE 1019 i 1021.
- 74.- Vista general del pati. S'observen les UE 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1036, 1037, 1038 i 1095.
- 75.- Vista general del pati. S'observen les UE 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1036, 1037 i 1095.
- 76.- Detall de les UE 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036 i 1095.
- 77.- Vista general del pati. S'observen les UE 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034 i 1035.
- 78.- Detall de les UE 1029, 1030, 1034 i 1035.
- 79.- Detall de les UE 1030, 1031, 1032, 1033, 1036 i 1037.
- 80.- Detall de les UE 1031, 1032, 1033 i 1037.
- 81.- Detall de la UE 1058.
- 82.- Detall de la UE 1058.
- 83.- Vista general del pati. S'observen els dos sondejors.
- 84.- Vista general del pati. S'observen els dos sondejors.
- 85.- Detall de les UE 1060 i 1061.
- 86.- Detall de les UE 1060 i 1061.
- 87.- Detall de les UE 1063 i 1064.
- 88.- Detall de les UE 1063 i 1064.
- 89.- Detall de les UE 1063 i 164.
- 90.- Detall de la UE 1064.
- 91.- Detall de les UE 1065 i 1066.

- 92.-** Detall de les UE 1063, 1065 i 1066.
- 93.-** Detall de les UE 1063, 1065 i 1066.
- 94.-** Detall de les UE 1065, 1066 i 1068.
- 95.-** Detall de les UE 1065, 1066 i 1068.
- 96.-** Detall de les UE 1065, 1066 i 1068.
- 97.-** Detall de la UE 1065.
- 98.-** Detall de les UE 1065, 1066 i 1068.
- 99.-** Detall de les UE 1065, 1066 i 1068.
- 100.-** Detall de les UE 1065, 1066 i 1068.
- 101.-** Vista general del primer sondeig del pati. S'observen les UE 1021, 1069, 1071, 1072, 1073 i 1092.
- 102.-** Vista general del primer sondeig del pati. S'observen les UE 1021, 1069, 1071, 1072, 1073 i 1092.
- 103.-** Vista general del primer sondeig del pati. S'observen les UE 1021, 1071, 1072, 1073 i 1092.
- 104.-** Detall de les UE 1070, 1072, 1073 i 1092.
- 105.-** Detall de les UE 1070, 1071, 1072 i 1073.
- 106.-** Detall de les UE 1072 i 1073.
- 107.-** Detall de les UE 1073 i 1092.
- 108.-** Detall de les UE 1029, 1030 i 1092.
- 109.-** Detall de les UE 1021, 1029, 1030, 1073 i 1092.
- 110.-** Detall de les UE 1029, 1030, 1073 i 1092.
- 111.-** Detall de les UE 1073 i 1092.
- 112.-** Detall de la UE 1092.
- 113.-** Detall de les UE 1021, 1071, 1072, 1073 i 1092.
- 114.-** Detall de les UE 101, 1073 i 1092.
- 115.-** Detall de la UE 1021.
- 116.-** Detall de les UE 1021 i 1073.
- 117.-** Detall de les UE 1021 i 1071.
- 118.-** Detall de les UE 1021 i 1071.
- 119.-** Detall de la UE 1021.
- 120.-** Vista general del segon sondeig del pati. S'observen les UE 1072, 1073, 1074 i 1092.
- 121.-** Vista general del segon sondeig del pati. S'observen les UE 1072, 1073 i 1074.

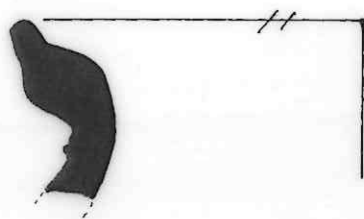
- 122.-** Vista general del segon sondeig del pati. S'observen les UE 1072, 1073, 1074 i 1092.
- 123.-** Vista general del segon sondeig del pati. S'observen les UE 1072, 1073, 1074
- 124.-** Detall de la UE 1092.
- 125.-** Detall de la UE 1072.

10.- CATÀLEG DELS MATERIALS

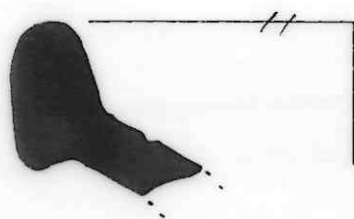
10.- CATÀLEG DELS MATERIALS:

Làmina 1

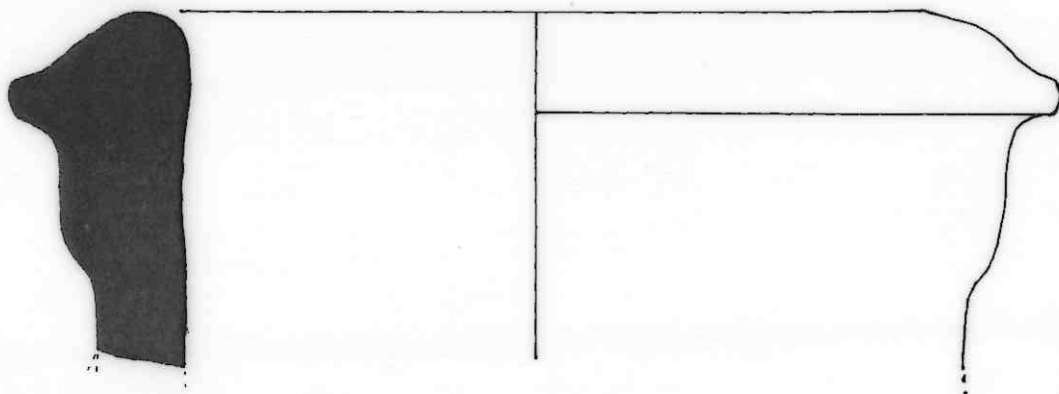
- 1.-1126-1018-1.- Vora d'olla amb revora per encaixar una tapadora. Forma part de la vaixel·la de cuina, s'utilitzava per cuinar i bullir aliments. Tècnica: torn. Pasta: cocció reductora, grollera i argila de color marró fosc. Decoració: a l'exterior, a la zona del coll, s'hi observa un petit cordó.
- 2.-1126-1018-2.- Vora de la forma Hayes 76. Plat amb vora diferenciada de les parets, que es troben exvasades respecte de la resta del plat formant una superfície recta. Tècnica: torn. Pasta: cocció oxidant, acurada, i argila de color ataronjat. Acabats: vernís taronja a l'interior i exterior. Cronologia: 400-475 d.C.
- 3.-1126-1041-1.- Vora d'àmfora bética forma Keay XVI. Àmfora de cos piriforme, coll curt, vora exvasada i poc prominent, de secció triangular i anses de secció circular o ovalada, unides a la vora i a l'espatlla. El fons culmina en un pivot cilíndric i buit. Tècnica: torn. Pasta: cocció oxidant, acurada i argila de color beige. Cronologia: segles II - V d.C.
- 4.-1126-1054-1.- Vora de recipient de forma tancada possiblement d'època paleocristiana. Tècnica: torn. Pasta: cocció reductora, acurada i argila de color gris. Acabats: brunyit a l'exterior. Decoració: a l'exterior s'observen dues bandes incises al coll seguides d'una franja feta amb rodeta.

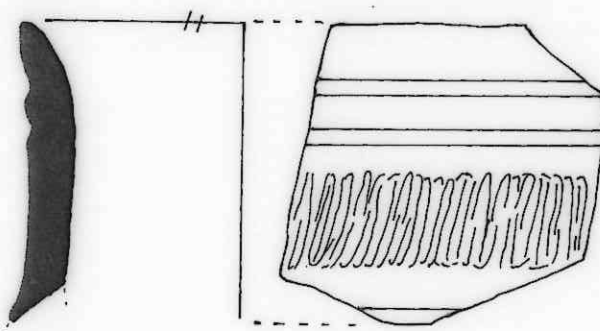
1

2

3

4

ARC DE SAN RAMON DEL CALL Nº5

LÀMINA 1

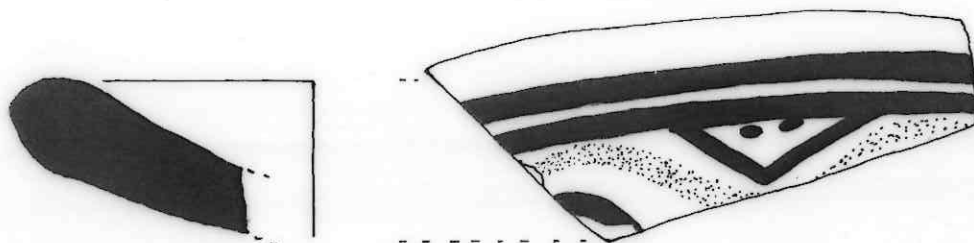

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

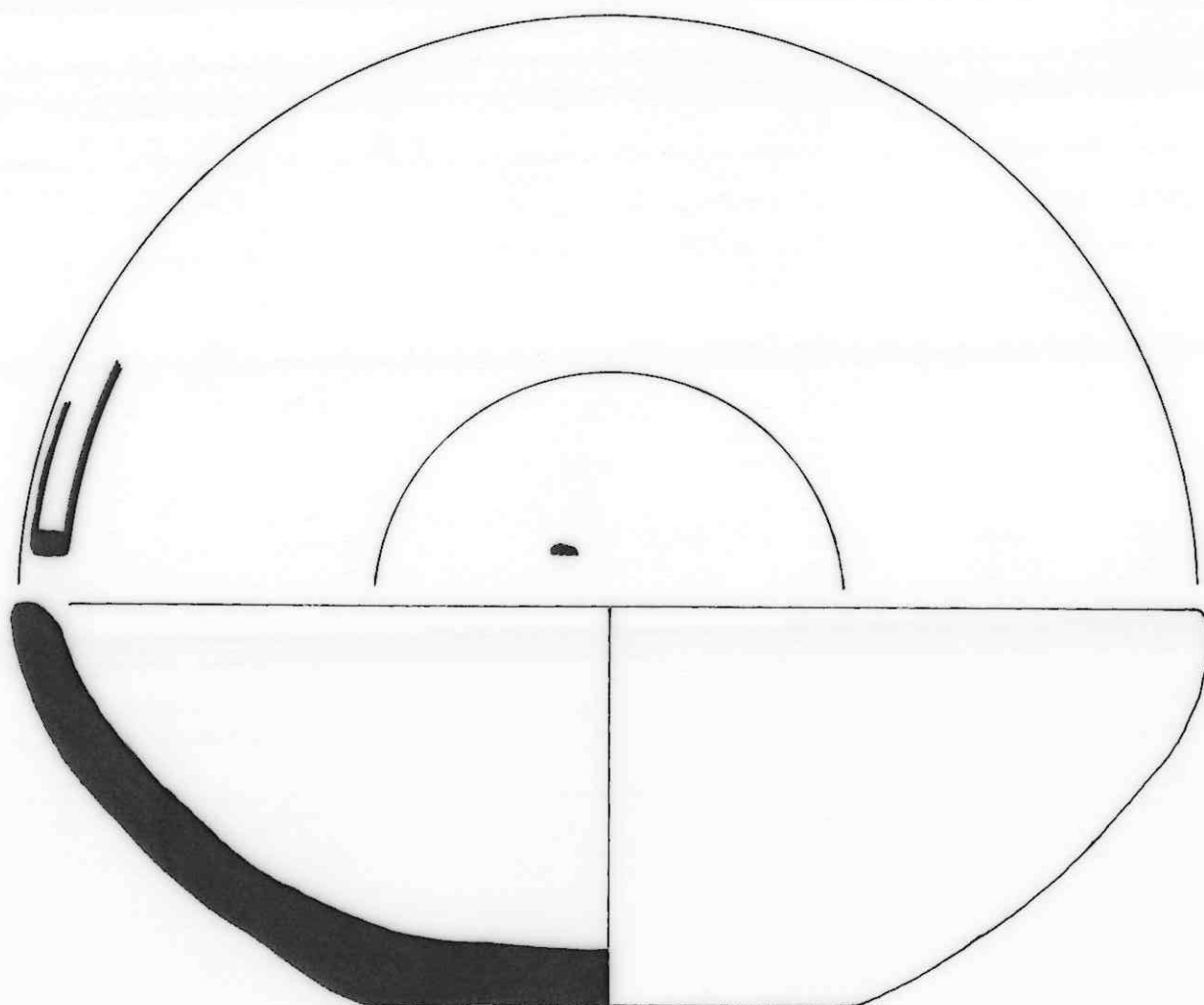
Làmina 2

1.-1126-1017-2.- Vora de plat o servidora de ceràmica vidrada decorada en verd i manganès. Recipient baix i poc fondo amb ala o sense que s'utilitzava per menjar aliments sòlids si és plat, o bé per servir les menges a taula si és una servidora. Tècnica: torn. Pasta: cocció oxidant, grollera i argila de color ataronjat. Acabats: vidrat interior blanc amb decoració en verd i manganès. Decoració: entre quatre filets en manganès, traç en ziga-zaga en verd (molt degradat), els espais triangulars es decoren en manganès. Cronologia: orla número 8 de Barrachina, segle XIV-XV.

2.-1126-1017-1.- Escudella de ceràmica vidrada decorada en manganès, recipient en forma de casquet, base plana i vora recta bastant fina. Tècnica: torn. Pasta: cocció oxidant, acurada i argila de color rosat. Acabats: vidrat interior blanc amb decoració en manganès. Decoració: motiu central molt esquemàtic del que només ens queda un fragment molt petit, i una línia trencada al llavi de la vora. Cronologia: segles XIV-XV.

1

2

ARC DE SANT RAMON DEL CALL Nº5
LÀMINA 2

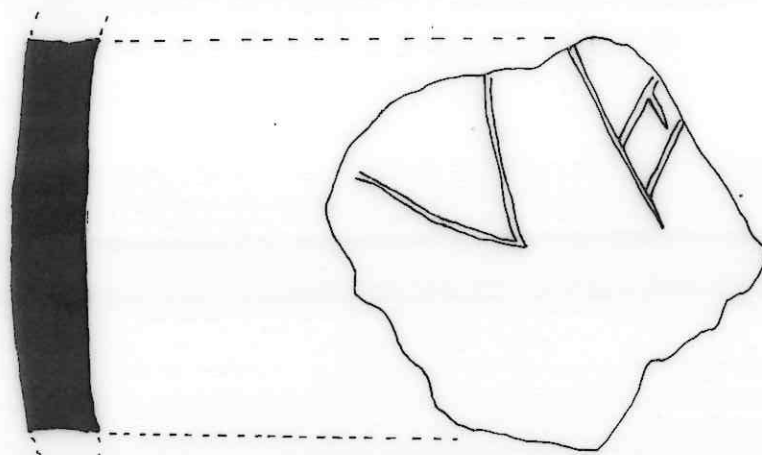
**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

Làmina 3

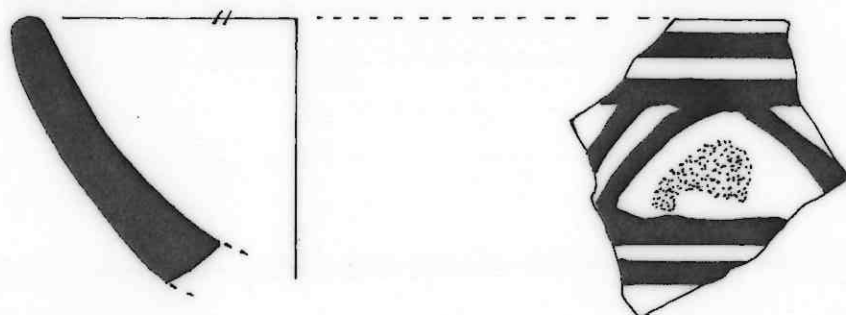
- 1.-1126-1049-1.- Fragment de ceràmica grollera. Tècnica: torn. Pasta: cocció besquitada, grollera i argila de color ataronjat a l'exterior i negre a l'interior. Acabats: s'hi observen uns graffitis a l'exterior.

- 2.-1126-1039-1.- Vora d'escudella de ceràmica vidrada decorada en verd i manganès, recipient en forma de casquet i vora recta. Forma part de la vaixella de taula i cuina, s'utilitzava per posar aliments líquids o semi-líquids com el brou o els llegums. Tècnica: torn. Pasta: cocció oxidant, grollera i argila de color ataronjat. Acabats: vidrat interior blanc amb decoració en verd i manganès. Decoració: entre quatre filets de manganès, traç en ziga-zaga en manganès. Els espais triangulars així delimitats són decorats en manganès els de la part superior (cap a la vora) i en verd, els de la part inferior. Cronologia: orla número 7 de Barrachina, segles XIV-XV.

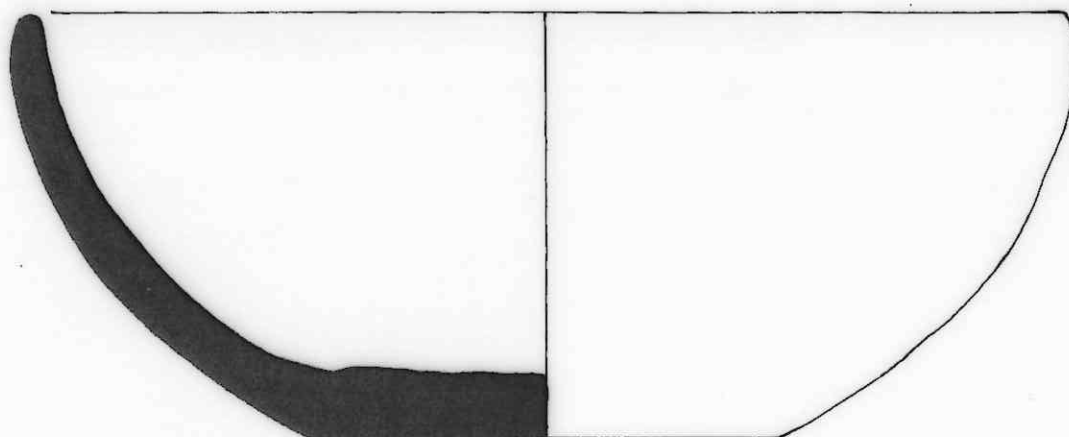
- 3.-1126-1068-4.- Escudella de ceràmica vidrada blanca, recipient en forma de casquet, vora recta i base plana. Forma part de la vaixella de taula i cuina, s'utilitzava per posar aliments líquids o semi-líquids. Tècnica: torn. Pasta: cocció oxidant, acurada i argila de color ataronjat. Acabats: vidriat interior de color blanc. Cronologia: segles XIV-XV.

1

2

3

ARC DE SANT RAMON DEL CALL Nº5
LÀMINA 3

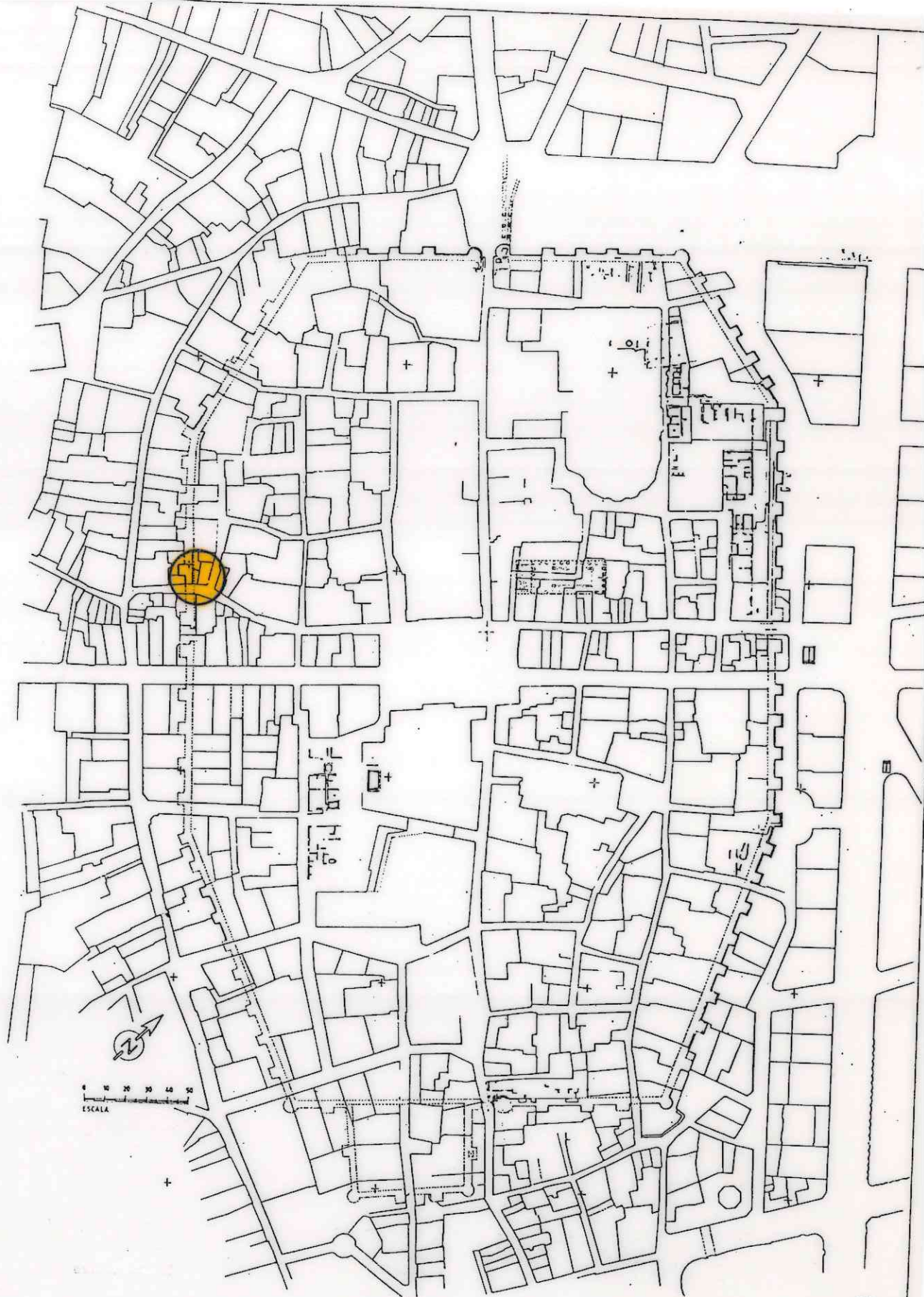

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

12.- PLANIMETRIA

12.- PLANIMETRIA:

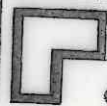
- 0.-** Plànol de situació del jaciment dins l'estructura romana de la ciutat sobre un parcelari.
- 1.-** Plànol de situació del jaciment dins del parcelari de la zona.
- 2.-** Alçat de la façana. Projecte original. 1857.
- 3.-** Secció de l'interior de l'escala. Projecte original
- 4.-** Planta de la planta baixa. Projecte original.
- 5.-** Planta del pis principal. Projecte original. S'observa com l'edifici no tenia sortida al carrer del call.
- 6.-** Planimetria actual de la casa.
- 7.-** Unitats Estratigràfiques de l'alçat A.
- 7 bis.-** Alçat A. Mur de l'habitació.
- 8.-** Unitats Estratigràfiques de l'alçat B.
- 8 bis.-** Alçat B. Mur de l'habitació.
- 9.-** Unitats Estratigràfiques de l'alçat C.
- 9 bis.-** Alçat C. Mur de l'habitació.
- 10.-** Unitats Estratigràfiques de l'alçat D.
- 10 bis.-** Alçat D. Mur de l'habitació.
- 11.-** Unitats Estratigràfiques de l'alçat Alçat E.
- 11 bis.-** Alçat E. Mur del pati.
- 12.-** Alçat de façana i secció.
- 13.-** Alçat de la muralla.
- 14.-** Secció longitudinal A-A'.
- 15.-** Secció longitudinal B-B'.
- 16.-** Secció transversal C-C'.
- 17.-** Alçat A-E (pas de ronda a torre 62)
- 18.-** Planta torre número 62 i pas de ronda.

nº 1126

Intervenció c. / Arc de Sant Ramon del Call nº 5
Situació

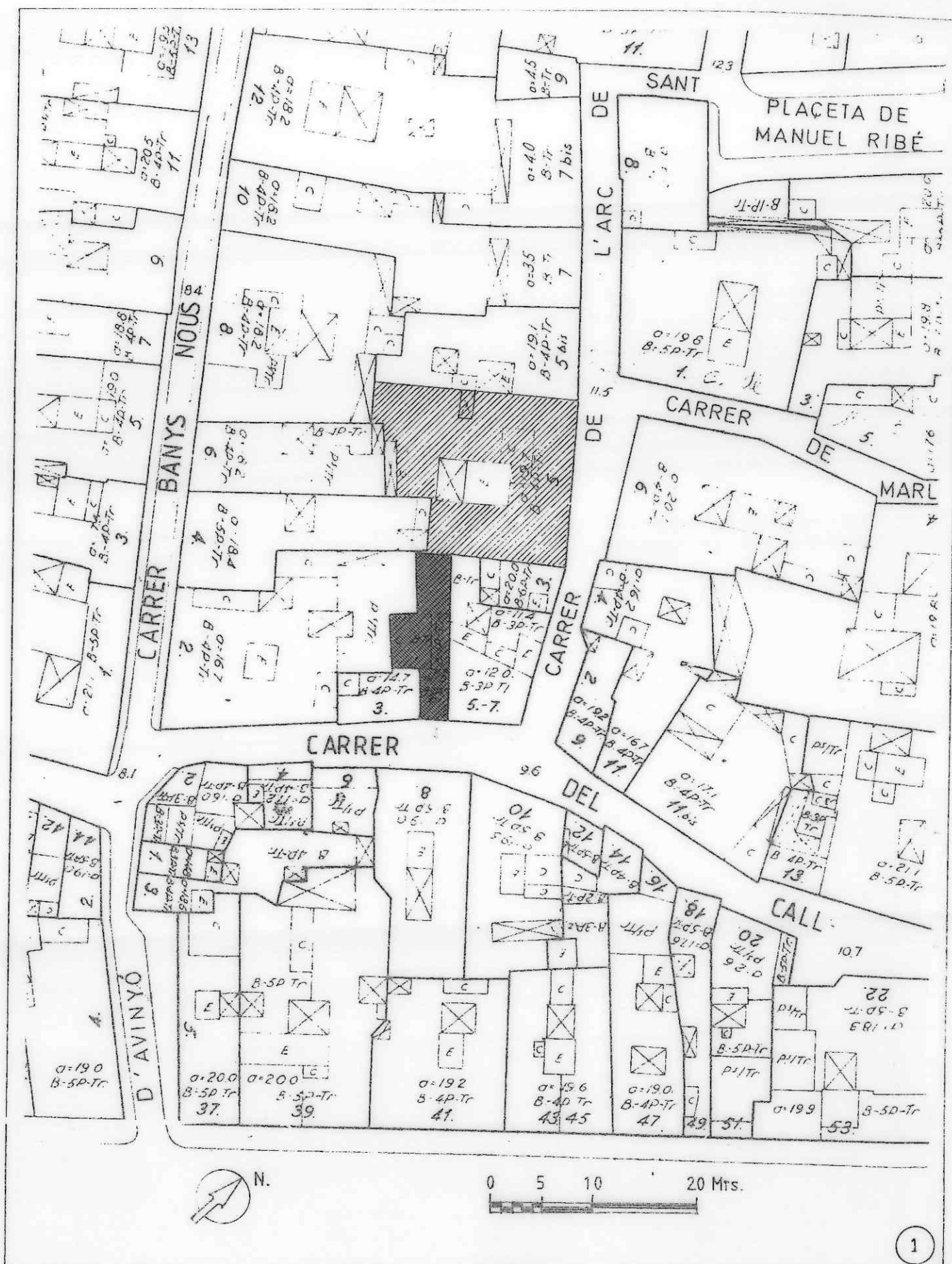
Febrer 1996.

CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT

Ajuntament de Barcelona

0

nº 1126

Intervenció c./ Arc de Sant Ramon del Call nº5
Emplaçament
E. 1/500.

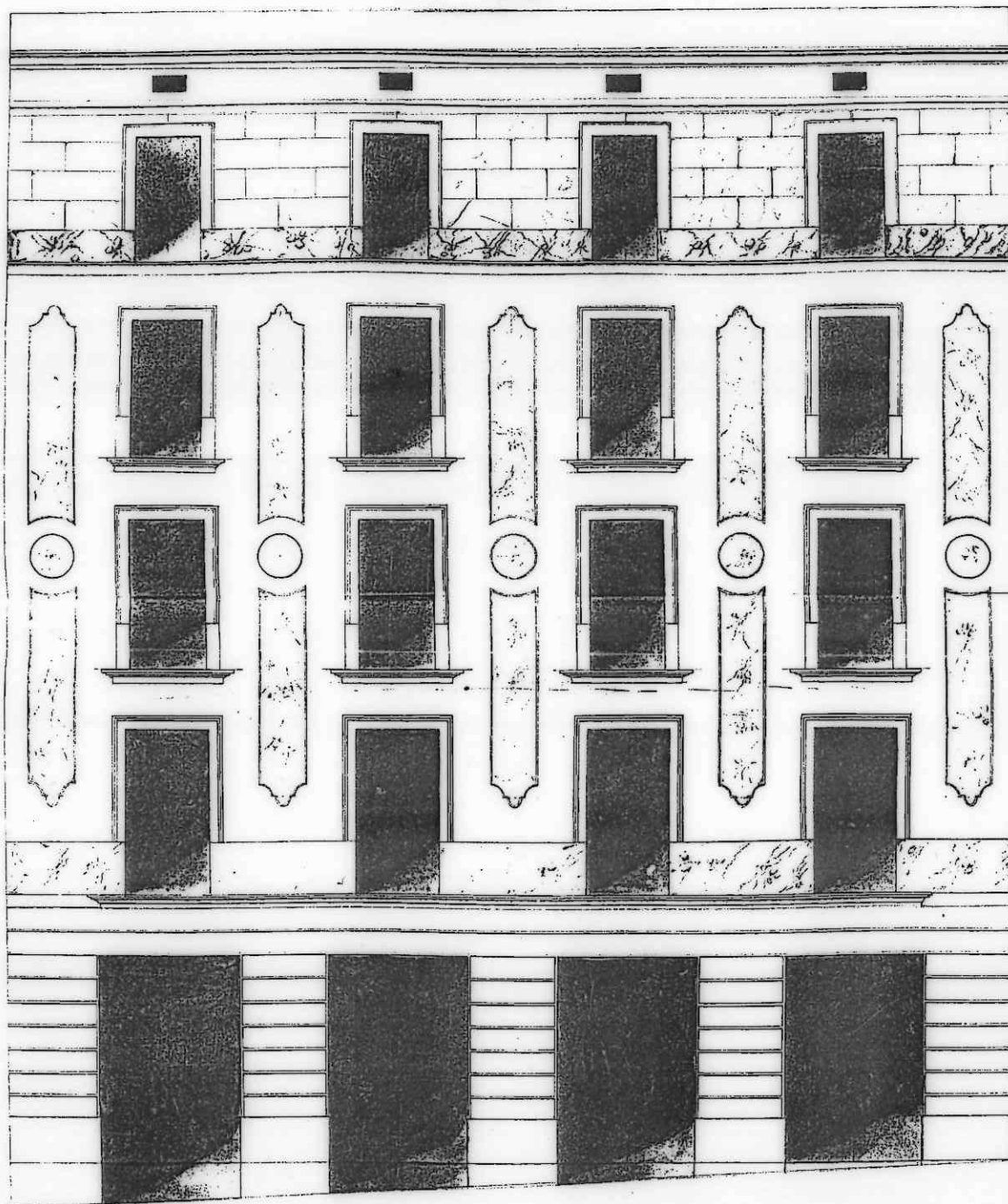
Febrer 1996

CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT

Ajuntament de Barcelona

Nº 64.

2

nº 1126

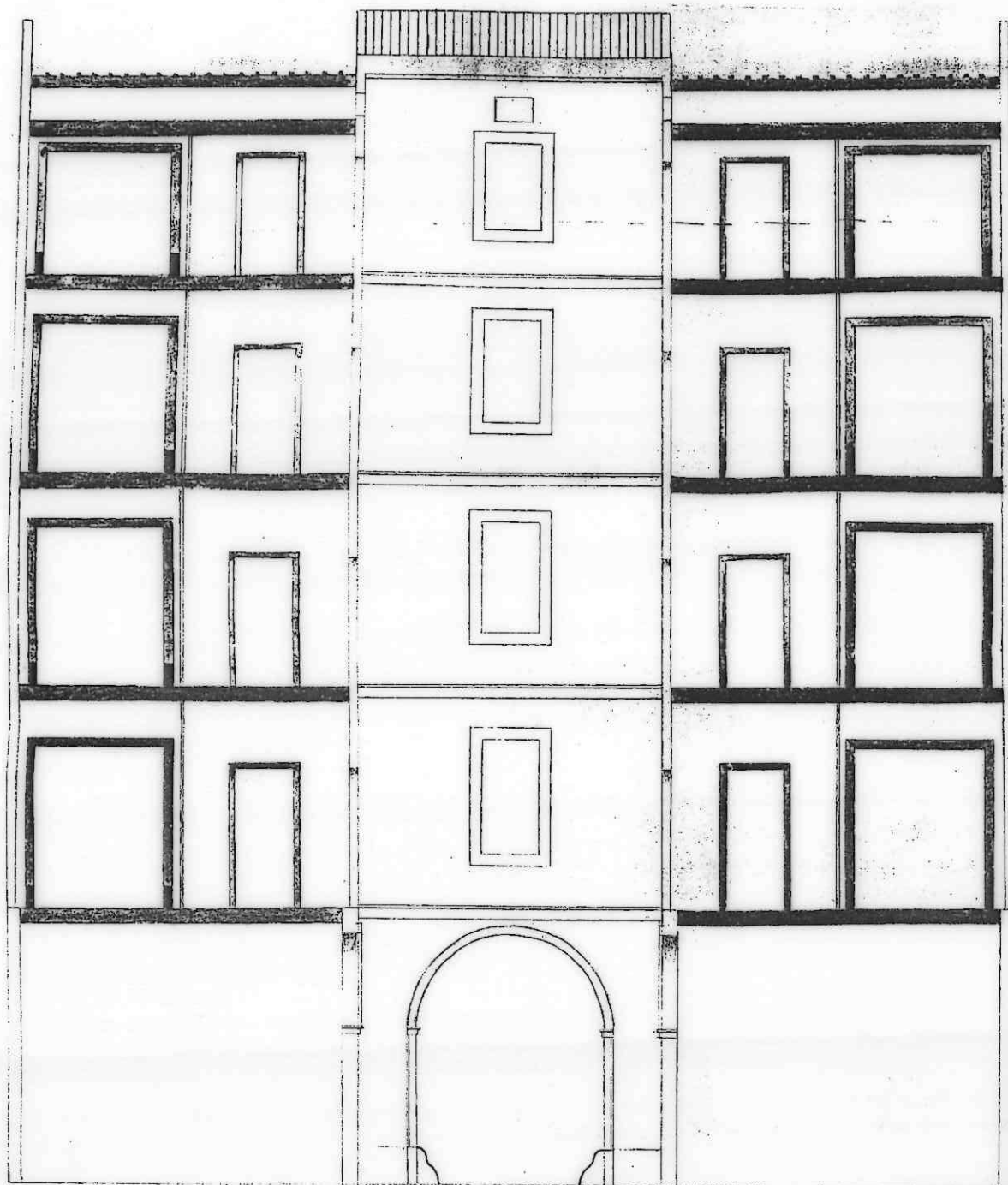
Intervenció c./ Arc de Sant Ramon del Call nº5
Alçat façana principal
projecte original, 1857.

Febrer 1996

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

Ajuntament de Barcelona

Coloma Riera - *Arquitecta*

3

nº 1126

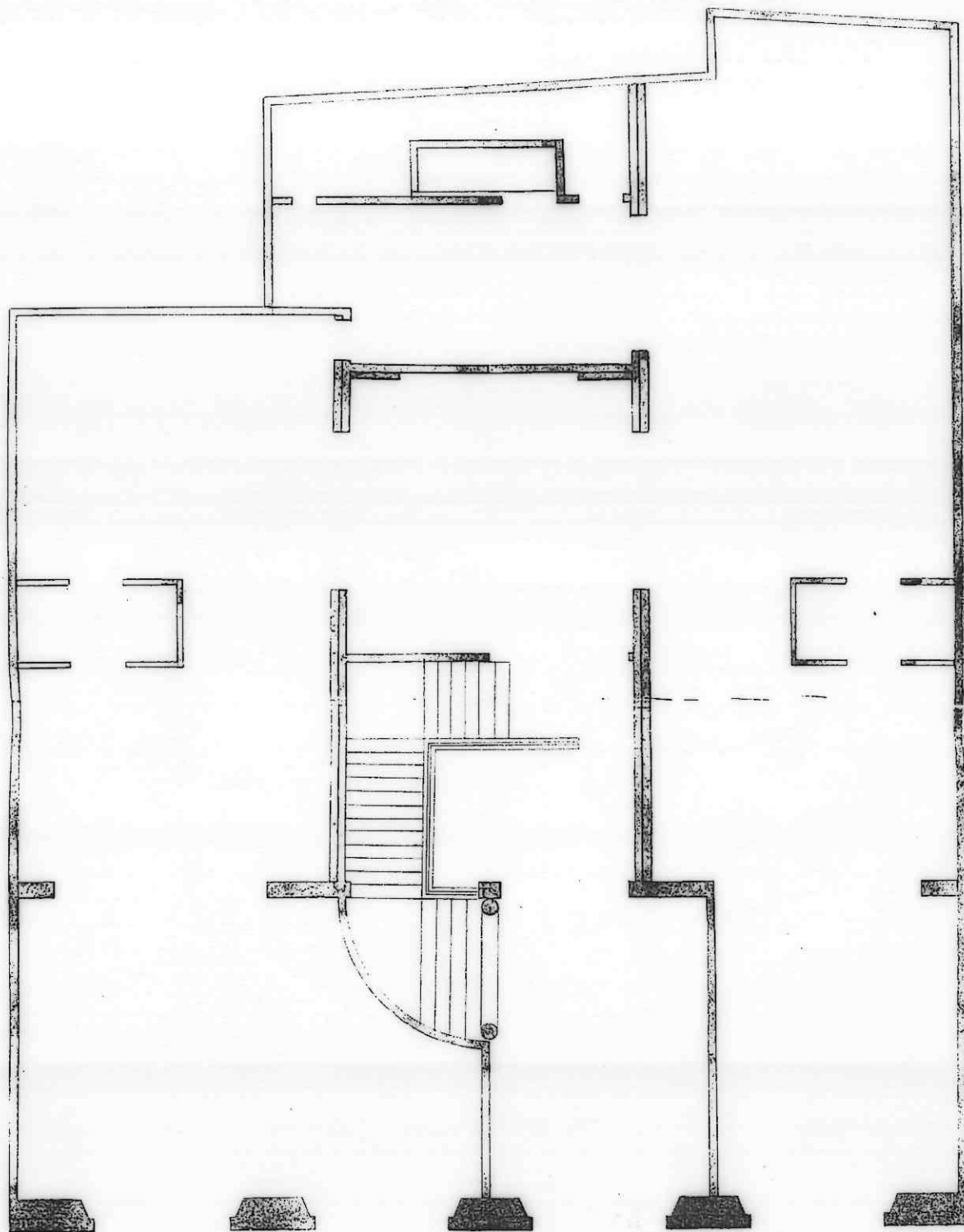
Intervenció c. / Arc de Sant Ramon del Call nº 5
Secció per caixa d'escala, projecte original, 1857.

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

Febrer 1996

Ajuntament de Barcelona

Mano de
Arquitecte

nº 1126

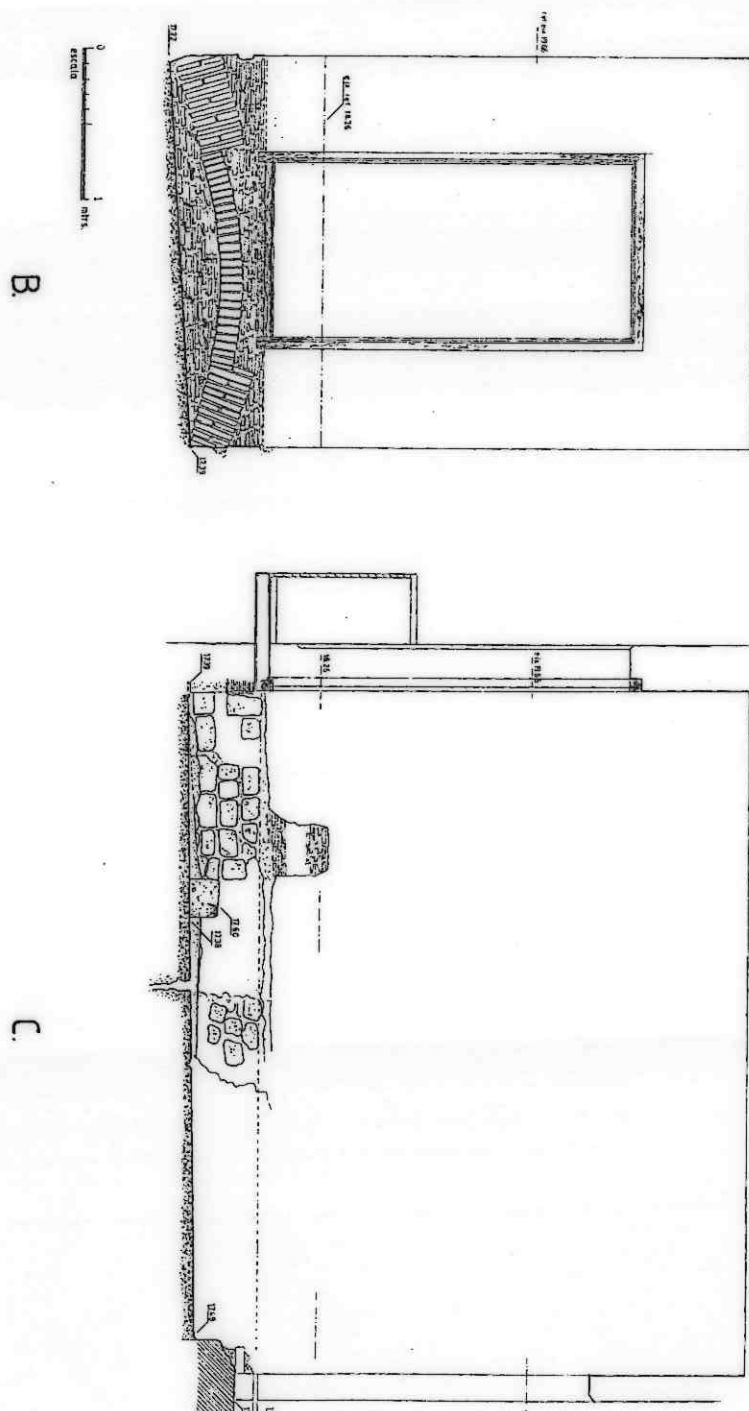
Intervenció c./ Arc de Sant Ramon del Call nº5
Planta baixa, projecte original 1857.

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

Febrer 1996

Ajuntament de Barcelona

nº 1.126

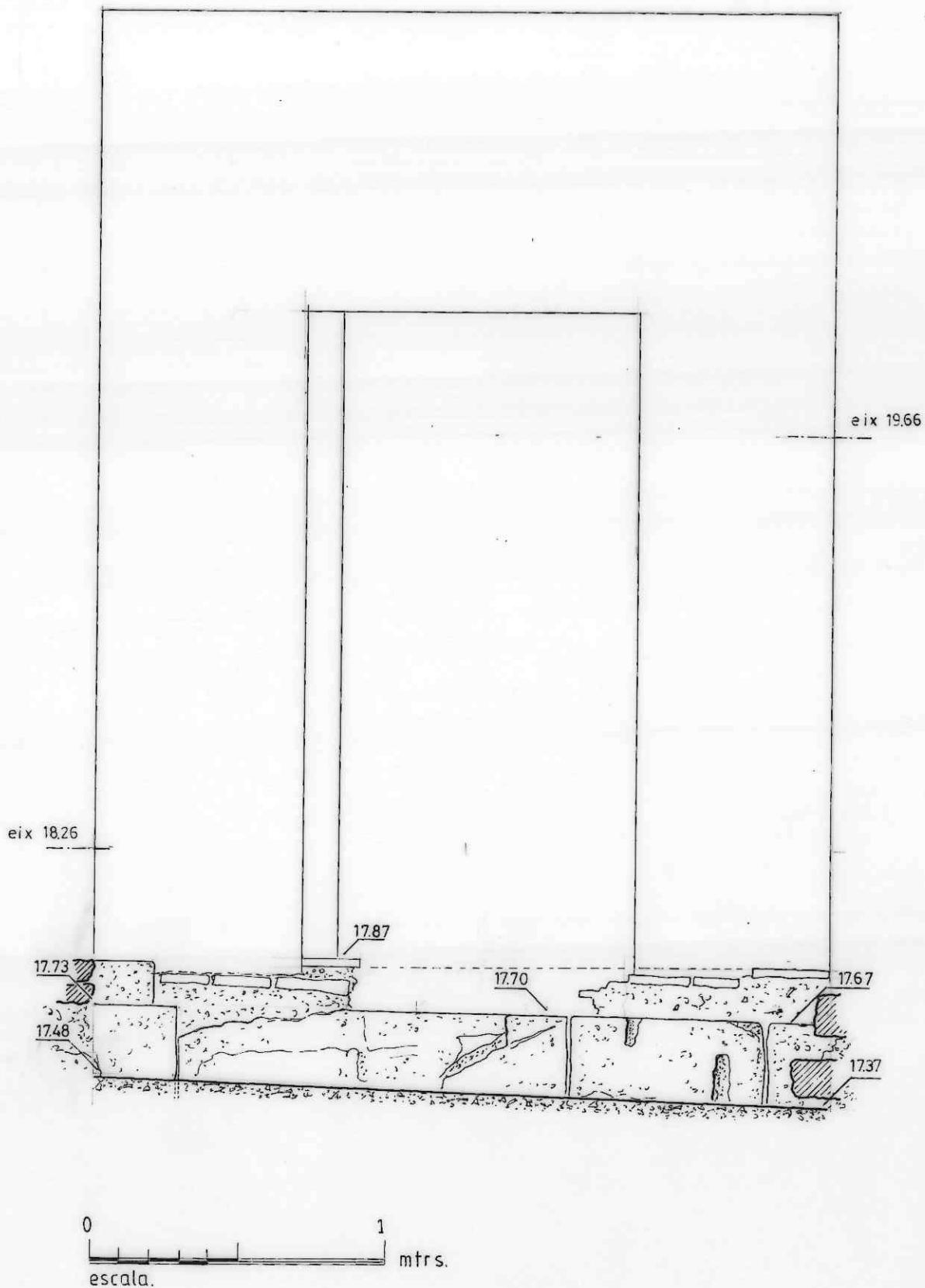
Intervenció c. / Arc de San Ramon del Call nº5
Alçat B-C (pas de ronda a Torre nº62)
E. 1/50.

Febrer 1996

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

Ajuntament de Barcelona

nº 1.126

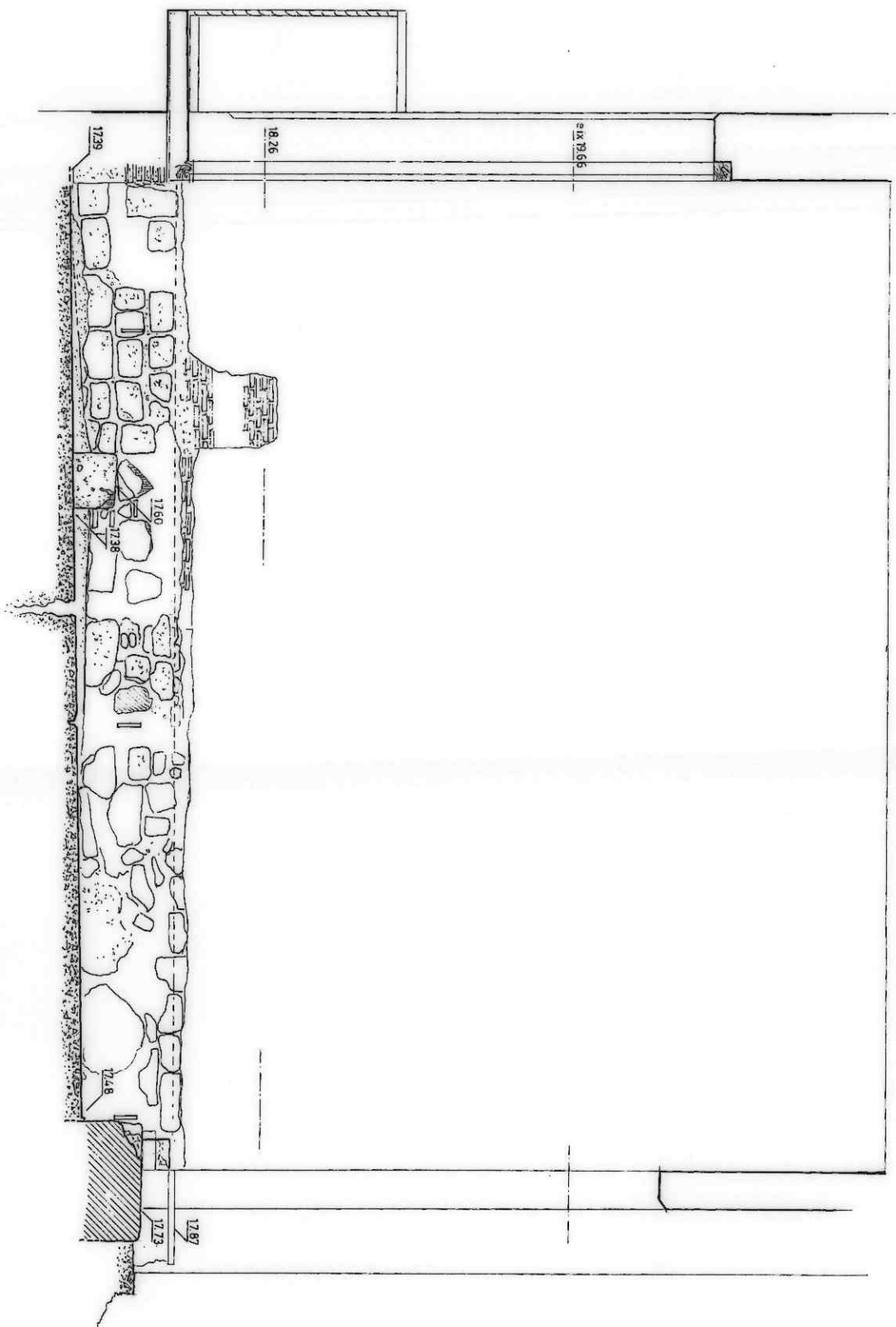
Intervenció c./ Arc de Sant Ramon del Call nº 5
Alçat: D (pas de ronda a torre 62)
E.1/20

Febrer 1996.

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

Ajuntament de Barcelona

0
escala
1 mtrs.

nº 1126

Intervenció c./ Arc de San Ramon del Call nº5
Alfart C (pas de ronda a Torre nº62)
E. 1/20.

Febrer 1996.

CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT

Ajuntament
de Barcelona

ref eix 19.66

eix ref. 18.26

17.22

17.39

0 1 mtrs.
escala

10

nº 1.126

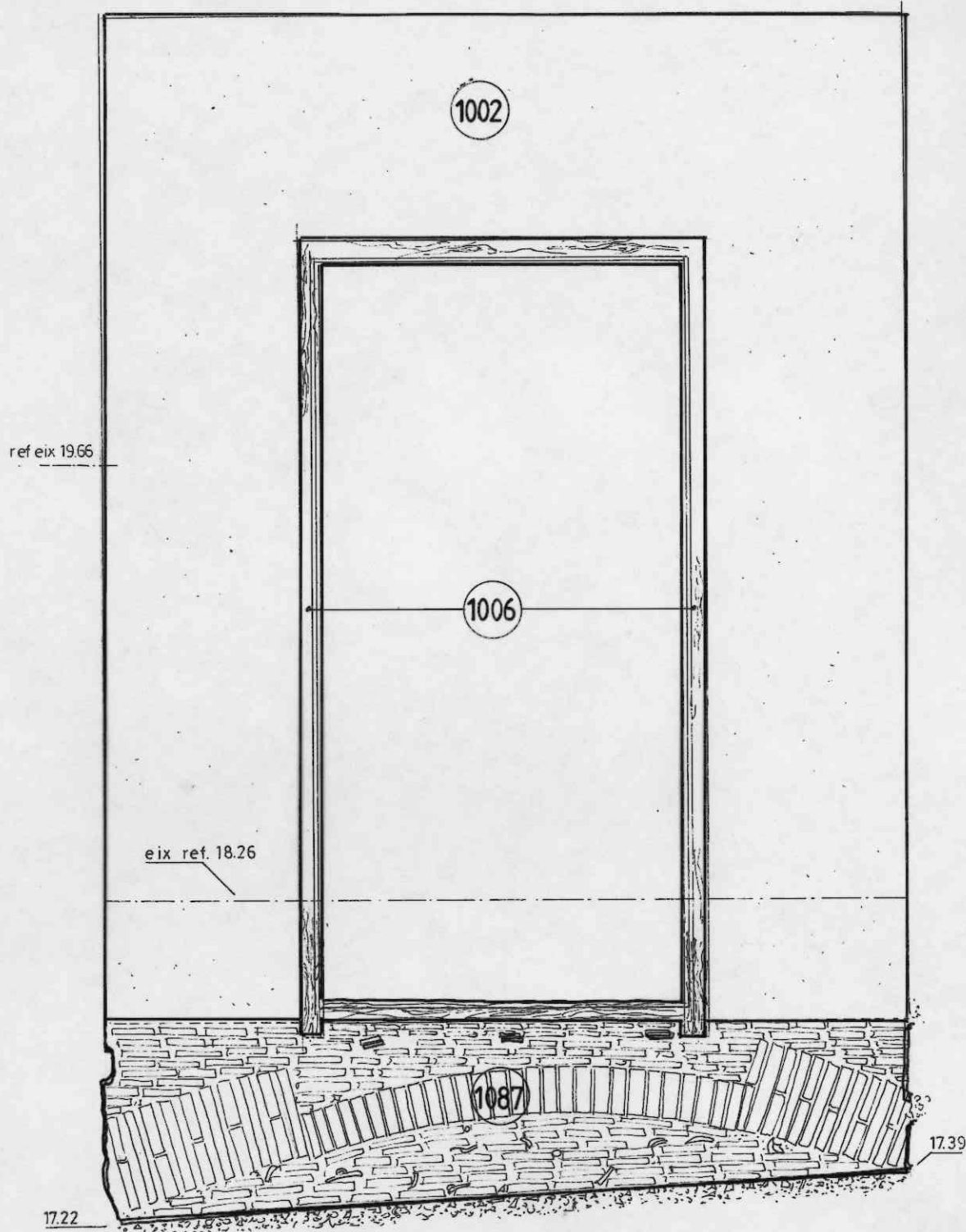
Intervenció c./ Arc de Sant Ramon del Call nº5
Alçat B (pas deronda a torre 62)
E.1/20.

Febrer 1996

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

Ajuntament de Barcelona

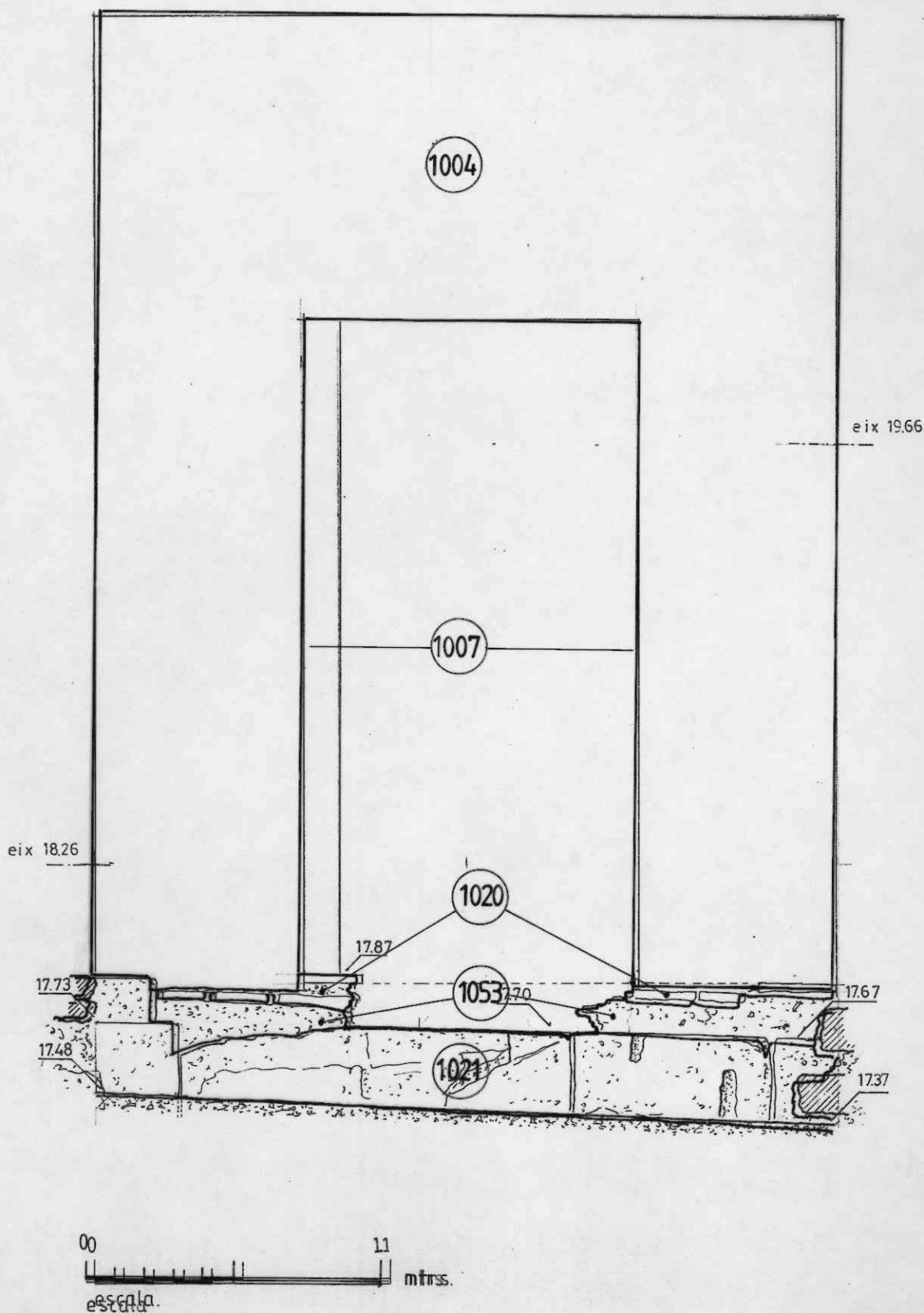
Intervenció c./ Arc de Sant Ramon del Call nº5
 Alçat B (pas deronda a torre 62)
 E.1/20.

Febrer 1996

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
 DE LA CIUTAT**

Ajuntament de Barcelona

Intervenció c./ Arc de Sant Ramon del Call nº 5
 Alçat D (pas de ronda a torre 62)
 E. 1/20

Febrer 1996.

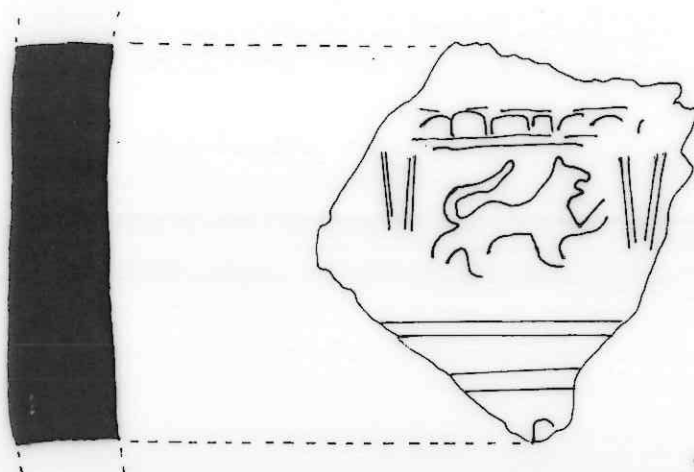

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
 DE LA CIUTAT**

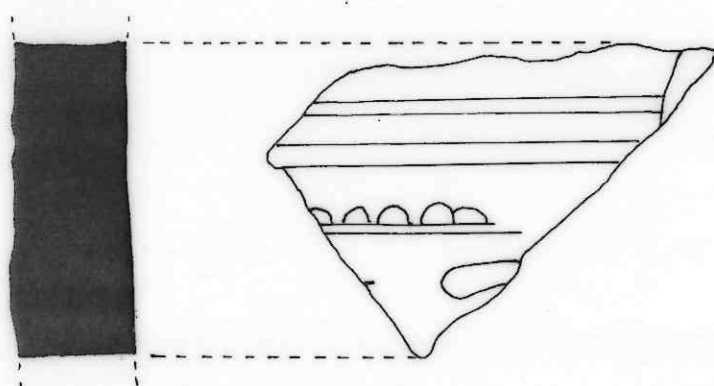
Ajuntament de Barcelona

Làmina 4

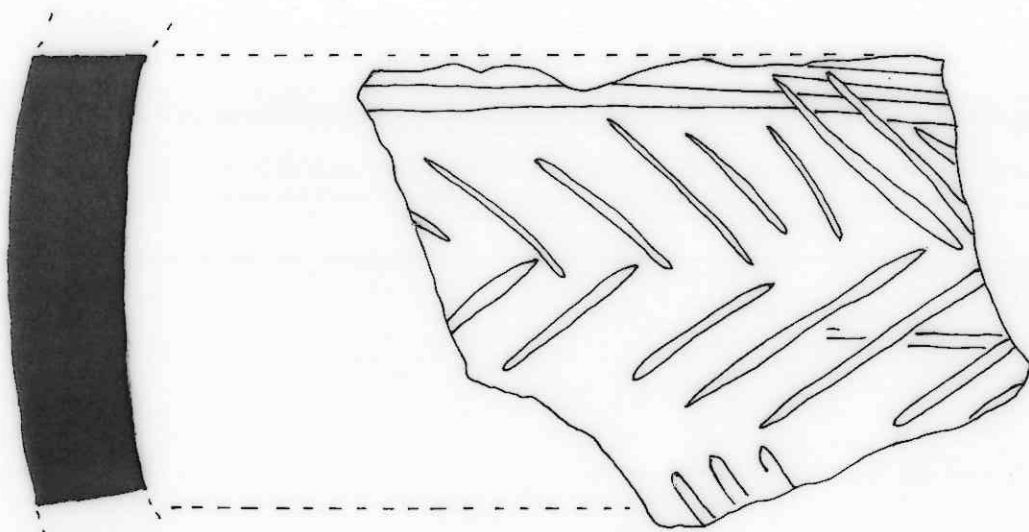
- 1.-1126-1068-1.- Fragment de gerra de ceràmica vidrada, recipient de forma tancada i cos més o menys globular, destinat a transportar i a emmagatzemar líquids o sòlids. Tècnica: torn. Pasta: ceràmica de cocció oxidant, acurada i argila de color vermellós. Acabats: vidrat exterior de color verd amb decoració a motlle. Decoració: motiu de tema zoomòrfic, representant un lleó ajaçat, de perfil, amb el coll dret, el morro obert, la cua alçada i una de les potes davanteres aixecades.
- 2.-1126-1068-2.- Fragment de gerra de ceràmica vidrada, recipient de forma tancada i cos més o menys globular, destinat a transportar i a emmagatzemar líquids o sòlids. Tècnica: torn. Pasta: ceràmica de cocció oxidant, acurada i argila de color vermellós. Acabats: vidrat exterior de color verd amb decoració a motlle.
- 3.-1126-1068-3.- Fragment de gerra de ceràmica vidrada, recipient de forma tancada i cos més o menys globular, destinat a transportar i a emmagatzemar líquids o sòlids. Tècnica: torn. Pasta: ceràmica de cocció oxidant, acurada i argila de color vermellós. Acabats: vidrat exterior de color verd amb decoració amb incisions. Decoració: a l'exterior una franja d'incisions, fetes en cru, en forma d'espiga.

1

2

3

ARC DE SANT RAMON DEL CALL Nº 5

LÀMINA 4

**CENTRE D'ARQUEOLOGIA
DE LA CIUTAT**

11.- INVENTARI DELS MATERIALS

Nº Reg.	IE	NUM_DIFERE	FRAGMENTS CLASSIFIC DES FRAGME TIPOLOGIA	TECNICA	PASTA	DECORAC E DECORAC	I ACABAT E ACABAT	I CRON	FEÇA	OBSERVACIO
1	1017	1	14002 VO	FTA	TO	AO				
2	1017	1	14002 VO		TO	AO				
3	1017	1	14002 SF	FTA	TO	AO	CL			Gran contenidor. Condó al coll.
4	1017	1	14002 SF	AWF	TO	AO	AC			
5	1017	1	14002 VO	FTA	TO	AO	IN			A la vora incissions fent mandres.
6	1017	1	14002 SF		TO	GO		EN		Engalba negra.
7	1017	1	14003 VO	TAP	TO	AO		VI		Melat
8	1017	1	14003 VO	BAC	TO	AO		VI		Melat groc.
9	1017	1	14003 VO/NA	ESC	TO	AO		VI		Marró.
10	1017	1	14003 VO	OLL	TO	AO		VI		Melat.
11	1017	1	14003 VO		TO	AO		VI		verd oliva.
12	1017	1	14003 SF		TO	AO		PE		Melat groc.
13	1017	2	14250 PS	ESC	TO	AO		VI		
14	1017	1	14252 VO	PAT	TO	AO		VI	XIV-XV	Dria 8 de Barrachina.
15	1017	1	50015 VO		TO	AO		VI	XVI-XVII	De vela o cartabó.
16	1017	1	50037							De vela o cartabó.
17	1018	1	13105 SF	DRAG 37	TO	AO	MO	VE		
18	1018	1	13106 CR		TO	AO		VE		
19	1018	2	13111 SF		TO	AO		VE		
20	1018	1	13115 VO		TO	AO		VE		
21	1018	1	13115 VO	HAVER 76	TO	AO		VE	425-475	
22	1018	1	13115 CR		TO	AO		VE		
23	1018	1	13115 PE		TO	AO		VE		
24	1018	2	13115 SF		TO	AO		VE		
25	1018	1	13121 VO	AWF	TO	AO		VE		
26	1018	2	13258 SF		TO	AO		VE		
27	1018	3	13258 FO		TO	AO	AC	VE		
28	1018	1	13258 VO	OSTIA III	TO	AO		VE	S. V d.C	
29	1018	1	13258 VO		TO	AO		VE		
30	1018	1	13300 VO	AWF	TO	AO				
31	1018	1	13300 NA	AWF	TO	AO				
32	1018	2	13300 SF	AWF	TO	AO	AC			
33	1018	68	13300 SF	AWF	TO	AO				
34	1018	4	13306 SF	AWF	TO	AO				
35	1018	3	13307 SF	AWF	TO	AO				
36	1018	4	13310 SF	AWF	TO	AO				
37	1018	1	13312 NA	AWF	TO	AO		EN		Engalba groga.
38	1018	1	13312 PN	AWF	TO	AO		EN		

39	1018	1	13312 AN	RNF	TO	AO	EN	
40	1018	1	13312 SF	RNF	TO	AO	EN	
41	1018	78	13312 SF	RNF	TO	AO	EN	Engaliba negra,
42	1018	8	13312 SF	RNF	TO	AO	EN	
43	1018	34	13312 SF	RNF	TO	AO	EN	
44	1018	4	13312 SF	RNF	TO	AR	EN	
45	1018	3	13313 NG	NEAY LIII	TO	AO		Segle V dC Gaza,
46	1018	17	13313 SF	RNF	TO	AO		Gaza,
47	1018	10	13313 SF	RNF	TO	AO		Gaza,
48	1018	1	13313 NA	NEAY LIV	TO	AO		Segle V dC Egipte,
49	1018	1	13313 VO		TO	AO		
50	1018	2	13320 SF	DOLLIA	TO	SO		Benres,
51	1018	19	13400 SF		TO	AO		
52	1018	1	13400 SF		TO	AO	BR	
53	1018	1	13400 SF		TO	AO	EN	
54	1018	1	13400 SF		TO	AO	ET/EN	
55	1018	1	13400 SF		TO	AO	PI	
56	1018	7	13400 SF		TO	AO	PI	Versella,
57	1018	1	13400 VO		TO	AO		
58	1018	1	13400 VO	GER	TO	AO		
59	1018	1	13400 NA		TO	AO		
60	1018	1	13400 AN		TO	AO		
61	1018	1	13400 NA		TO	AO		
62	1018	1	13400 NA		TO	AO		
63	1018	1	13400 FD		TO	AO		
64	1018	1	13400 VO		TO	AO		
65	1018	1	13400 VO	MOR	TO	AO		
66	1018	1	13400 FD	MOR	TO	AO	ES	
67	1018	1	13400 SF		TO	SO		
68	1018	1	13402 VO	DLL	TO	GR		
69	1018	1	13402 VO	DSS	TO	GR	ES	
70	1018	1	13402 SF		TO	GR	ES	
71	1018	1	13402 SF		TO	AR		
72	1018	8	13400 SF		TO	SO		
73	1018	2	13400 SF		TO	AR		
74	1018	1	13401 SF		MA	SO		
75	1018	20	13402 SF		TO	GR	BR	
76	1018	1	13402 SF		TO	GR		
77	1018	3	13400 SF		TO	SO		
78	1018	1	13402 FD	DLL	TO	GR		

118	1041	1	14100 SF	TO	AD	VI	Blanc.
119	1041	4	14100 SF	TO	AD	VI	
120	1041	1	14100 SF	TO	AR	VI	
121	1041	2	14300 SF	TO	AD	EM	
122	1041	6	14305 SF	TO	AD	EM	XVI-XVII Maiolica.
123	1041	1	14100 PE	TO	AD	VI	
124	1041	1	14107 PE	TO	AD	VI	XVIII Influència francesa.
125	1041	1	14100 VO	TO	AD	VI	
126	1041	1	30001 VO	NO			
127	1041	1	30000 FO	NO			
128	1041	1	30000 SF	NO			
129	1041	1	50003 SF				
130	1041	1	50008 VO				
131	1041	2	50012				
132	1041	1	60051				
133	1041	1	60008				
134	1041	8	60056				
135	1043	1	14050 FO	TO	AD	VI	
136	1043	1	14050 SF	TO	AD	VI	
137	1043	1	13312 SF	TO	AD		
138	1043	1	13362 SF	TO	AD		
139	1043	1	14002 NA	TO	AD	EN	
140	1043	3	14002 SF	TO	AD	EN	
141	1043	1	14002 NA	TO	AD		
142	1043	13	14002 SF	TO	AD		
143	1043	2	14003 VO	TO	GO	VI	
144	1043	1	14002 SF	TO	AD		
145	1043	1	14003 VO/NA	TO	GO	VI	
146	1043	2	14003 VO	TO	AD	VI	
147	1043	1	14003 VO	TO	AD	VI	
148	1043	1	14003 VO	TO	GO	VI	
149	1043	1	14003 VO	TO	AD	VI	
150	1043	1	14003 NA	TO	GO	VI	
151	1043	1	14003 VO	TO	AD	VI	
152	1043	1	14003 VO	TO	AD	VI	
153	1043	1	14003 VO	TO	AD	VI	
154	1043	3	14003 SF	TO	AD	VI	
155	1043	1	14003 SF	TO	AD	VI	
156	1043	9	14003 SF	TO	GO	VI	

157	1043	1	14003 SF	TO	AD	VI	Metat.
158	1043	3	14003 SF	TO	AD	VI	Metat. Està crant.
159	1043	7	14003 SF	TO	GO	VI	Verd oliva.
160	1043	3	14003 SF	TO	AD	VI	Verd.
161	1043	1	14003 SF	TO	AD	VI	Regalims de color verd.
162	1043	1	14003 SF	TO	AD	VI	Metat.
163	1043	1	14003 SF	TO	AD	VI	Verd oliva.
164	1043	1	14005 FO	TO	AR		
165	1043	1	14005 NA	TO	AR		
166	1043	4	14005 SF	TO	AR		
167	1043	2	14005 SF	TO	AR	IN	Meandres.
168	1043	1	14120 VO	TO	AD	VI	1670
169	1043	1	14101 FO	TO	AD	VI	
170	1043	1	14101 SF	TO	AD	VI	Arracada?
171	1043	1	14101 SF	TO	AD	VI	Cercles concèntrics.
172	1043	1	14101 SF	TO	AD	VI	
173	1043	1	14101 SF	TO	AD	VI	Cercles concèntrics.
174	1043	1	14107 VO	TO	AD	VI	Influència francesa.
175	1043	1	14107 SF	TO	AD	VI	Influència francesa.
176	1043	1	14101 FO	TO	AD	VI	
177	1043	1	14100 SF	TO	AD	VI	
178	1043	1	14305 SF	TO	AD	VI	Ext. policrom:ocre,verd (sot. Vegetals),blau (bandes) i negr
179	1043	3	14305 SF	TO	AD	VI	Decoració en blau.
180	1043	1	14305 VO	TO	AD	EN	XVI-XVII
181	1043	1	14301 VO	TO	AD	EN	XVI-XVII
182	1043	1	14301 SF	TO	AD	EN	
183	1043	2	14301 SF	TO	AD	EN	Decoració policroma en verd, blau i ocre (exterior).
184	1043	3	14300 VO	TO	AD	EN	Italiana.
185	1043	2	14300 SF	TO	AD	EN	Italiana.
186	1043	2	14300 SF	TO	AD	EN	Italiana.
187	1043	1	30000 VO	NO			
188	1043	4	30000 SF	NO			
189	1043	2	50007				
190	1043	1	50012				
191	1043	1	50029				
192	1043	4	50037				
193	1046	1	13111 SF	TO	AD	RO	XVI-XVII De vela o cartabó.
194	1046	1	13115 SF	TO	AD	RO/TS	Incissions a rodeta.
195	1046	1	13313 SF	TO	AD	AC	Impresa i incissions a rodeta.
196	1046	1	13312 SF	TO	AD	EN	Ocre.

197	1046	1	13258 SF	OLL	TO	AO	AC	EN	EN	Negra.
198	1046	1	13400 SF		TO	AO				
199	1046	2	13401 SF	OLL	MA	GO				Desgreixant de mica daurada.
200	1046	1	13400 SF		TO	GO				Desgreixant de mica daurada.
201	1046	1	13400 SF		TO	GO				Desquitada.
202	1046	1	13402 SF		TO	GR				Desgreixant de mica platejada.
203	1046	1	13402 VO	OLL	TO	GR				
204	1046	2	50012							
205	1046	1	50015 VO							
206	1046	2	60051							
207	1046	1	60054							Ostra.
208	1049	12	13312 SF	RMF	TO	AO		EN		
209	1049	1	13313 SF	RMF	TO	AO	AC			
210	1049	8	13300 SF	RMF	TO	AO				
211	1049	1	13400 VO	FTA	TO	AO				
212	1049	1	13400 SF		TO	GO				
213	1049	1	13400 SF		TO	GO				
214	1049	1	13400 SF		TO	GO	IN			Grafit.
215	1049	1	13402 SF		TO	AR	AC			Exterior creat.
216	1049	1	14003 SF		TO	GO				
217	1049	2	50012							
218	1049	4	50005							
219	1050	1	13116 SF	F08	TO	AO		VE		
220	1050	1	13116 SF	FTA	TO	AO		VE		
221	1050	1	14050 SF		TO	AO		VI		Interior melat i exterior verd nacarat.
222	1050	1	14050 SF		TO	AO		VI		Verd nacarat.
223	1050	7	13250 SF		TO	AO				
224	1050	1	13300 VO	RMF	TO	AO				Formava part d'Opus signinum.
225	1050	11	13300 SF	RMF	TO	AO				Pasta taronja.
226	1050	3	13300 SF	RMF	TO	AO				Pasta clara. Molt desgreixant.
227	1050	1	13300 SF	RMF	TO	AO				Tarracoenense?
228	1050	1	13312 SF	RMF	TO	AO		EN		Negra.
229	1050	3	13306 SF	RMF	TO	AO				
230	1050	6	13312 SF	RMF	TO	AO				
231	1050	2	13313 SF	RMF	TO	AO	AC			Pasta taronja.
232	1050	1	13313 SF	RMF	TO	AO	AC			
233	1050	5	13400 VO	OLL	TO	GO				
234	1050	1	13402 VO	PTT	TO	AR				Desquitada.
235	1050	6	13400 SF		TO	GO				
236	1050	8	13400 SF		TO	GO				

357	1068	1	14003 SF		TO	AO	AC	VI	VI	Melat.
358	1068	1	14003 SF		TO	AO		VI	VI	Verd nacarats exterior i melat interior.
359	1068	1	14003 SF		TO	AO		VI	VI	Verd. Gran contenidor.
360	1068	1	14003 SF		TO	AO	MO	VI	VI	Verd. Lled.
361	1068	2	14003 SF		TO	AO	MO	VI	VI	Verd. Lled.
362	1068	3	14003 SF		TO	AO	IN	VI	VI	Incidions fent espiga, Gran contenidor.
363	1068	4		BOL	TO	AO				Blanc amb una taca verda.
364	1068	1	14100 PS		TO	AO				
365	1068	1	14100 SF		TO	AO				
366	1068	1	14101 SF	ESC	TO	AO		VI	VI	
367	1068	1	14250 SF	PAT	TO	AO				
368	1068	1	20001	AGU				VI	S. XIV	Mamresa
369	1068	1	20001							Material elèctric?
370	1068	2	20002	CLA	FJ					
371	1068	2	30000 VO	VIN	ND					
372	1068	2	30000 SF	VIN	ND					
373	1068	7	50029			AO				
374	1068	1	50003							Mitja canya.
375	1068	1	50007		AO					
376	1068	1	50025 VO	DANONIDA	TO	AO		VI	VI	Melat-verd, regalins exterior.
377	1068	5	14002 SF		TO	AO				
378	1068	6	14002 SF		TO	AO				
379	1068	1	14002 SF		TO	AO		EN	EN	Blanca.
380	1068	5	13312 SF	ANF	TO	AO		EN	EN	
381	1068	1	14001 PE		MA	AO		EN	EN	Alumina.
382	1068	1	14005 SF		TO	AR				
383	1068	2	14005 SF		TO	GR				
384	1068	4	14003 SF		TO	AO		VI	VI	Melat.
385	1068	2	14003 SF		TO	AO		VI	VI	Melat.
386	1068	1	14003 SF		TO	AO		VI	VI	Verd.
387	1068	1	14003 AN	OLL	TO	AO		VI	VI	Melat.
388	1068	1	14003 VO	PAT	TO	AO		VI	VI	Melat.
389	1068	1	14003 FO	OLL	TO	AO		VI	VI	Melat.
390	1068	1	14003 VO		TO	AO		VI	VI	Melat.
391	1068	1	14003 NA		TO	AO		VI	VI	Regalins de melat.
392	1068	1	14002 VO		TO	AO				
393	1068	1	14002 NA		TO	AO		VI	VI	Verd exterior, melat interior.
394	1068	2	14100 SF	PAT	TO	AO		VI	VI	
395	1068	1	14101 AN	ESC	TO	AO		VI	VI	
396	1068	1	14101 SF	ESC	TO	AO		VI	VI	

Figura 1.- Vista del jaciment des del carrer del Call.

Figura 2.- Vista de la paret A de l'habitació i del paviment d'Opus signinum del pas de ronda de la muralla.

Figura 3.- Vista del parapet,carreu encastat i paviment d'Opus signinum del pas de ronda de la muralla.

Figura 4.- Vista general de les parts baixes de les parets de L'habitació i el paviment d'Opus signinum del pas de ronda de la muralla. Al fons s'observa l'arc de descàrrega del balcó.

Figura 5.- Vista de l'entrega del paviment d'Opus signinum del pas de ronda a la paret de la torre número 62.

Figura 6.- Vista de la porta (UE 1030), trobada a la paret E del pati i part del mur de la torre número 62.

Figura 7.- Vista general del pati.S'observa l'angle oest de la torre número 62.

Figura 8.- Vista del paviment d'Opus signinum i reompliment de la torre número 62. Al fons de la foto s'observa el paviment del pas ronda de la muralla.

Figura 9.- Vista general del pati.S'observa l'angle NO de la torre número 62.